

PTUJSKI TEDNIK

Številka 33.

PTUJ, 1. SEPTEMBRA 1961

CENA 20 DIN

Letnik XIV

Ob konferencah sindikatskih podružnic

V pogojih neposrednega upravljanja dobivajo delovne konference sindikatskih podružnic vse večji pomen za čim uspešnejše razvijanje oblik neposrednega samoupravljanja in odločanje članov delovnih kolektivov. Namen letošnjih delovnih konferenc je pospešiti uveljavljanje novega gospodarskega sistema, istočasno pa vplivati na politiko delitve dohodka v podjetjih, da se bodo pravilno odražale potrebe po napredku proizvodnje in nadaljnjem razvoju proizvajalnih sil, ter da se vsporedno z uspehi proizvodnje izboljšujejo pogoji dela in dviga življenjski standard delovnih ljudi.

Nadaljnja naloga delovnih konferenc je, da vplivajo na izgrajevanje in ustvarjanje načel delitve po delu, tako glede delitve dohodka med ekonomskimi enotami, prav tako pa tudi glede delitve osebnih dohodkov. V središču razprav na delovnih konferencah bo vprašanje ekonomskih enot in iskanje oblik, kako zagotoviti, da bodo vsi člani delovnih kolektivov predstavljali kolektivni organ samoupravljanja v ekonomskih enotah.

Konference bi naj spodbudno vplivale na povečanje politične aktivnosti celotnega članstva v upravljanju in utrjevanju družbene zavesti, da upravljanje ni samo pravica, temveč dolžnost slehernega posameznika v delovnem kolektivu.

KAJ BODO PREDVSEM OBRAVNAVALE DELOVNE KONFERENCE?

Delovne konference bodo obravnavale tri glavna vprašanja. Tako morajo ugotoviti rezultate gospodarjenja v prvem polletju afueijafjafjan wai s piaz A u 1961 novega gospodarskega sistema. Prikazano bo gibanje proizvodnje in produktivnosti dela, ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja; gibanje cen, formiranje čistega dohodka in delitev čistega dohodka na osebne dohodke in sklade podjetja; gibanje osebnih dohodkov, sklad podjetja, osnovna in obratna sredstva, investicije in podobno. V obravnavi bo problematika stanovanj, za delovce in smernice, kako naj podjetja v bodoče z lastnimi sredstvi pomagajo reševati ta problem. Govora bo o higijensko tehnični varnosti, vzrokih obolenj in nezgodah pri delu, zdravstvenem stanju članov kolektiva, družbeni prehrani, letnem oddihu in o ostalih vprašanjih, ki vplivajo na standard delavcev in uslužbenecv.

Delovne konference bodo sprejele načela o osnovnih merilih za delitev čistega doh. na osebne dohodke in sklade podjetja. Posebno poz. bo posvetovala vprašanjem, kakšen naj bo sistem za ugotavljanje osebnega dohodka delavca in odvisnosti njegovega osebnega dohodka od urokov njegovega dela, uspehov njegove ekonomske enote in do uspehov celotnega podjetja. Tu se postavljajo važna vprašanja, kakšna naj bodo merila za uotavljanje delovnega uspeha posameznega delavca, uotavljanje rešnih delovnih norm, stroškovnih norm, pravilno vrednotenje opravljenega dela in pravilno razmerje v vrednosti posameznih delovnih mest. Skratka, ore za to, da delovne konference o teh vprašanjih zelo izprno razpravljajo in da omogočijo, da

vsil delavci povedo svoja mnenja, stališča in predloge, da aktivno sodelujejo pri odločanju o glavnih načelih delitve čistega dohodka in da se kolektivno odločijo za take oblike delitve čistega dohodka oz. osebnega dohodka, ki bo spodbudna in sprejemljiva za celotni delovni kolektiv.

Tretje važno vprašanje, o katerem bodo konference razpravljale in sklepale, je vprašanje uveljavljanja ekonomskih enot in pristojnosti, ki naj bodo dane ekonomskim enotam. V nekaterih podjetjih se vedno razmišljajo o tem, ali bi uvedli ekonomske enote ali ne, ali bi jim dali pristojnosti ali ne, ter se obostaja ponekod odpor ali pa nejasnost, kaj so ekonomske enote in kaj želimo z njimi doseči. Delovne konference naj torej v zvezi z ekonomskimi enotami postavijo jasna stališča, predloge in priporočila. Konference naj razpravljajo o pravicah in pristojnostih novih ekonomskih enot.

Ugotoviti je treba osnovna merila za ugotavljanje uspehov ekonomskih enot, za delitev čistega dohodka v ekonomskih enotah, za način ugotavljanja vzrokov izgub, če ekonomske enote ne ustvarijo dovolj sredstev za delitev osebnih dohodkov, za formiranje in uporabo rezervnega sklada osebnih dohodkov, za viro sredstev za kritje skupnih potreb podjetja in za vsa ostala vprašanja in pristojnosti, ki se naj prenesejo na ekonomske enote. Konference bodo sočasno tudi začrtale politiko ekonomskih enot in jo vskladi s politiko celotnega podjetja.

KAKO BODO POTEKALE DELOVNE KONFERENCE?

Letošnje delovne konference se razlikujejo od dosedanjih polletnih konferenc, kakor tudi letnih občnih zborov. Novosti so v tem, da se pričnejo s številnimi sestanki in razgovori z člani sindikata po obratih, oddelkih, delovnih in izmenah. Članstvo bo na teh sestankih razpravljalo o vseh že navedenih vprašanjih, dajalo svoje pripombe, predloge in kritične pripombe o vprašanjih, ki so v podjetju najbolj preča in najvažnejša. Izvršni odbori sindikatskih podružnic bodo imeli tako možnost, seznaniti članstvo o rezultatih gospodarjenja, novem gospodarskem sistemu, poteku izdelave pravilnika o delitvi čistega dohodka in pravilnika o delitvi osebnega dohodka, pristojnostih, ki bodo dane ekonomskim enotam in o ostalih vprašanjih. Članstvo pa bo imelo možnost povedati svoja mnenja, stališča in predloge v zvezi s vprašanji, ki jih naj podrobneje obravnava konference.

DELOVNE KONFERENCE SINDIKATA V EKONOMSKIH ENOTAH!

Razveseljiva novost v delu sindikatskih podružnic in pripravah na delovne konference, so prve kon-

ference sindikata v ekonomskih enotah. Te konference so pomembne in imajo važno nalogo v nadaljnjem razvijanju ekonomskih enot in neposrednega samoupravljanja.

V ekonomskih enotah bodo proizvajalci neposredno odločali v okviru pristojnosti, ki bodo določena v pravilih podjetja, o proizvodnji in delitvi čistega dohodka. Glede na pravila podjetja bodo samostojno določila merila za ugotavljanje vrednosti dela na posameznih delovnih mestih in na podlagi tega bodo tudi delili osebne dohodke. Kolektivni ekonomskih enot bodo v bodoče samostojno sprejemali novo delovno silo, sprejemali sklepe o odpustitvi, urejali disciplinske zadeve in podobno. Pravice in odgovornosti, ki so že ali še bodo prenešene na ekonomske enote, pa zahtevajo vse večjo odgovornost sindikalnih organizacij. V središču pozornosti sedaj prihaja izgrajevanje politike v ekonomskih enotah, prvi korak k temu pa so konference sindikata ekonomskih enot. O vrsti važnih vprašanj se bodo dogovorili na konferencah sindikata ekonomskih enot, sprejeli bodo svoj program dela in začrtali politiko v ekonomskih enotah. Na prvih konferencah, bo članstvo izvolilo odbore sin-

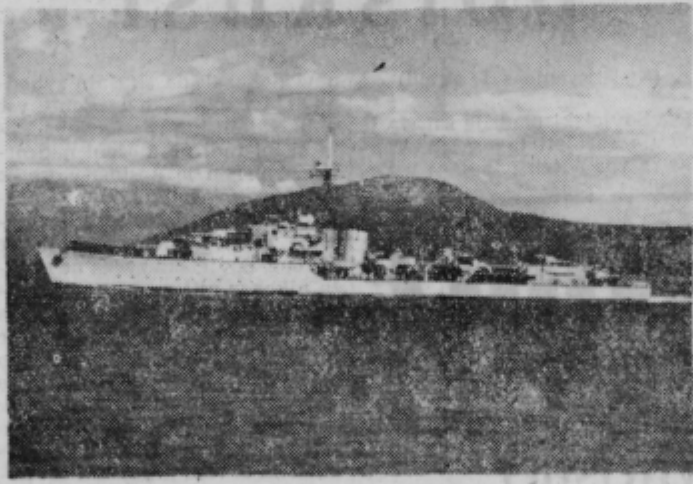
dikata ekonomskih enot. Po konferencah sindikata ekonomskih enot, pa bodo delovne konference članstva sindikalnih podružnic.

Delovne konference naj sprejmejo konkretne zaključke!

Delovne konference sindikalnih podružnic naj sprejmejo konkretne zaključke, stališča in priporočila o nadaljnji politiki podjetja, o poslovanju in gospodarjenju ter delitvi dohodka. Zagotovijo naj, da bodo v razpravah sodelovali vsi člani delovnih kolektivov in da bo članstvo kolektivno odločalo o vseh važnih vprašanjih, o katerih bodo razpravljale delovne konference.

Sindikatske podružnice, kot družbeno politične organizacije zaposlenih delovnih ljudi, naj v bodoče še z večjim entom odgovornosti skrbijo za vsklajevanje interesov posameznika z interesi kolektiva in z interesi naše celotne socialistične skupnosti. V vseh vprašanjih, svojih enotnih stališčih in zaključkih, kakor tudi v vsklajevanju interesov sindikalne podružnice vedno zavzemajo stališča, v katerih bo vedno na prvem mestu človek-proizvajalec, človek-upravljalec in človek-potrošnik ter koristi naše celotne socialistične skupnosti. FB

Pred dnevom vojne mornarice

10. septembra slavi naša mornarica svoj dan. Rušilec jugoslovanske vojne mornarice »Kotor« — ponos na enota naših mornarcev

Zopet jedrski poizkusi

Uradno pojasnilo: »Odgovor na vse večji pritisk ZDA in njenih zaveznikov v NATO!« • Zaustavljena demobilizacija v ZSSR • Sovjetska vlada je še vnaprej vsak trenu-

tek pripravljena podpisati sporazum o splošni in popolni razorožitvi

MOSKVA, 31. avg. (TASS). Sovjetska vlada je sinoči objavila sklep o obnovitvi »poizkusnih eksplozij z jedrskim orožjem.« Kakor sama izjavlja, je bila prisiljena sprejeti to odločitev zaradi

Glasiło Socialistične zveze delovnih ljudi za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik«, zavod s samostojnim finansiranjem
Odgovorni urednik: Anton Bauman
Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8
telefon 156, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj št. 604-19-5-206
Rokopisov ne vračamo.
Tiska Mariborska tiskarna Maribor.
Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo 1500 din

Predsednik republike Josip Broz-Tito in Kamboški princ Sihanouk ob snidenju v Beogradu

Naš KOMENTAR

Danes se je v Beogradu začela konferenca nerazvrščenih držav. Iz 24 dežel so prišli šefi držav in vlad, da bi za okroglo mizo miru pretresali mednarodni položaj in da bi s svojimi stališči pet minut pred dvajseto obvarovali svet pred velikim uničenjem. Na tokratni konferenci v Beogradu ne bodo delili usode sveta, pač pa bodo poskušali rešiti usodo tega nesrečnega planeta, ki ni razdeljen samo na vzhodni in zahodni blok, pač pa je razdeljen še na velike in majhne dežele in predvsem na gospodarsko razvite ter nerazvite.

Na tej konferenci v Beogradu gre za nov politični fenomen — aktivno miroljubno koeksistenco, ki naj bi vnesla v medsebojne odnose toliko svetožene, da bi odstranili nevarnost vojne ter uničenje, lakote in bede.

Trditve nekaterih krogov, da »očjo državniki v Beogradu ustanovijo tretji blok, je izvir iz irte, oziroma je zrasla v glavah blokovski mislečih ljudi. Začasni dnevniki red konference je dovolj nazorno povedal, kaj so trenutno najbistvenejši problemi, obenem pa nakazal način za reševanje teh problemov. V tej skupini najrazličnejših držav ne gre za enotno disciplino, za enotna stališča in za enotne nastope, pač pa gre za utrditev enotnega spoznanja, da bodo zagotovili sebi, kot vsem svetu mir in blagostanje le, če bodo svet obvarovali pred vojno.

Na tem področju je treba storiti mnogo. Najprej je potrebno vcepiti med narode medsebojno zaupanje in prepričanje, da je Organizacija združenih narodov, ker so jo že ustanovili v te namene, poklicana, da rešuje sporna vprašanja. Spori ne izvirajo samo iz ideoloških razlik, pač pa se za-

pletajo zaradi prestiža in prav zaradi tega zadnjega pada del človeštva, ki je blokovsko opredeljen, vedno globlje.

Takšno medsebojno zaupanje pa lahko privzgojimo narodom pod pogojem, če se zavezemo, da bomo spoštovali notranji razvoj vsake dežele, da ne bomo z grožnjami in silo vsiljevali nekemu narodu rešitve, ki je ne mara in da ne bomo narodom, posebno gospodarsko zaostalim, nudili ekonomske pomoči preko političnih koncesij. Nadalje se moramo obvezati, da bomo spoštovali samobitnost vsakega naroda in da v njegovi poti ne bomo videli nevarnosti zase oziroma izgovor za vmešavanje in intervencijo.

To bo možno izpeljati, če se bodo narodi odločili za politiko aktivne miroljubne koeksistence, če bodo spoznali nujnost popolne in splošne razorožitve in če se bodo odločili, da bodo vsa nasprotja reševali na miren način.

O vsem tem bo razpravljala konferenca v Beogradu. Prav iz tega je razvidno, da ne gre za tretji blok, pač pa za skupino dežel, ki hoče s svojo koeksistenco politiko obvarovati svet pred hudimi preizkušnjami.

Za nas Jugoslovane je izredno priznanje, da bo konferenca nerazvrščenih dežel v Beogradu, kajti s tem smo dobili priznanje, da smo kot edina evropska dežela krenili na pot miru. Tokrat bodo prišli v Beograd poleg državnikov še številni opazovalci in predstavniki političnih gibanj z vsega sveta. Množične organizacije po svetu bodo zvedele za koeksistenco politiko in ko bodo stali pred odločitvijo, ali vojna ali mir, se bodo odločile za drugo rešitev.

☆ Poročilo pravi, da groze zahodne dežele z vojno kot odgovor na sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo. Sovjetska vlada je zato prisiljena, sprejeti nujne ukrepe, da bi bila v celoti pripravljena, in da bi onemogočila vsakršnega napadalca, ki bi poskusil napad. Na drugi strani bo storila »vse, kar je v njeni moči, da bi preprečila katastrofo tretje svetovne vojne.

(Nadaljevanje na 2. strani)

LJUBLJANA VAS VABI NA

mednarodni sejem vin,
žganih pijač in sadnih sokov

OD 26. AVGUSTA DO 3. SEPTEMBRA 1961

— POKUŠNJA OCENJENIH VIN, ŽGANIH PIJAČ IN SADNIH SOKOV

— NAJMODERNEJŠI KLETARSKI STROJI IN NAPRAVE, KEMIČNA SREDSTVA IN DRUGE POTREBŠČINE ZA KLETARSTVO

— STROJI IN NAPRAVE ZA PROIZVODNJO SADNIH SOKOV IN ŽGANIH PIJAČ

— SHAJALIŠČE VINSKIH TRGOVCEV IN GOSTINCEV!

Velike priprave na jesensko setev

V mariborskem okraju bodo letos posejali 15.000 ha žitaric, od tega 12.000 ha njiv z intenzivnimi sortami pšenice – Za jesensko setev bodo uporabili 450 vagonov umetnih gnojil – Kakovostnega semena in umetnih gnojil dovolj v zalogi

Se nekaj dni nas loči in začela se bo jesenska setev. Da bo akcijski program jesenske setve v celoti izveden, so v teku široke priprave. Med drugim so že imeli po vseh občinah mariborskega okraja sestanke s predstavniki kmetijskih organizacij, člani svetov za kmetijstvo in predstavniki občinskih LO. O pripravah na jesensko setev pa so široko razpravljali tudi združeni sveti pri KZ in delavski sveti na KG.

Po dosedanjih predvidevanjih bodo KG in KZ ter zasebni kmetovalci v pogodbenem sodelovanju in izven njega posejali v letošnji jeseni okrog 15.000 ha njiv z različnimi vrstami žitaric. Največ bo svedela pšenice, ki je bodo proizvajali posejali na 12.000 ha, in to predvsem intenzivne sorte, kot so San pastore, Helkora in Ekraf 45. Sapl, ki so se v minulem letu pokazale kot najbolj rodovitne. Od

ostalih žit bodo sejali še nekaj rži in ječmena.

Da bodo pri letošnji jesenski setvi izvajali res vse agrotehnične ukrepe, je razvidno iz tega, da so že do sedaj kmetijske organizacije naročile pri trgovskem podjetju »Semena« nad 17 vagonov različnih visokorodnih sort pšenice, 26 ton rži in 20 ton ječmena ter 450 vagonov umetnih gnojil.

Precej kakovostnega semena so pridobile zase in za svoje kmetovalce tudi kmetijske organizacije same. Tako je kmetijska zadruga Ormož proizvedla kakovostno seme za vse območje zadruge doma. So pa svedela še tudi take zadruge, kot je kmetijska zadruga Ptuj, ki je največja v mariborskem okraju, pa do danes zase in za svoje kmetovalce ni naročila niti kilograma semena za jesensko setev.

Ker so letošnje priprave na jesensko setev v mariborskem okraju mnogo bolj temeljite kot v preteklih letih in ker je v zalogi dovolj kakovostnega semena in umetnih gnojil, kmetijski strokovnjaki sodijo, da bo akcijski načrt jesenske setve letos v celoti izveden.

POOSTRENI UKREPI zoper vinjene šoferje

V letošnjem prvem polletju so na območju mariborskega okraja zabeležili 337 prometnih nesreč, s smrtnim izidom se jih je končalo kar 18. Stanje se je torej v odnosu na isto obdobje v lanskem letu relativno sicer nekoliko poslabšalo, dejansko pa se je izboljšalo, saj je treba upoštevati zelo visok porast motorizacije v tem obdobju.

Še bolj kritičen glede nasreč je avgust, saj so zabeležili do 15. avgusta skoraj toliko smrtnih nesreč kot prej vse leto, in sicer kar petnajst. Medtem ko je bilo na območju mariborskega okraja lani vse leto 58 smrtnih žrtev prometnih nesreč, vidimo, da jih je letos že do sedaj 29, pred nami pa je še ves september, ki po prometnih statistikah sodi za avgustom med najbolj kritične mesece.

Največji porast med povzročitelji prometnih nesreč je opaziti pri vinjenih vozilih, saj se je po-

večal kar za 100 odstotkov. Prav zaradi tega so v zadnjem času prometni organi močno poostreli tudi sankcije proti takim voznikom. Povsod odobravamo ukrep, ki so se ga začeli posluževati v zadnjem času, namreč takojšnji odvzem voznškega dovoljenja. Prometni organi, ki zaloti vinjenega voznika, preizkusi stonjno njegove vinjenosti s posebno pripravo, alkoktestom, ki jih nekaj dni sem uporabljajo že tudi prometni organi mariborskega okraja. Tako so do sedaj že odvzeli nad trideset prometnih dovoljenj vinjenim voznikom kar na licu mesta; za kakšno dolga pa ta ukrep velja, na prometnih odločah sodnik za prekrške ali redno sodišče, odvisno je pač od težine postopka.

Največkrat potem po iztrenitvi vinjeni šoferji moledujejo in prosijo, da bi jim prometno dovoljenje vrnil. Svojo prošnjo utemeljujejo z vsemi množičnimi socialnimi težavami, težavami pa je na neopredeljeni družini. Čeprav je stanje, kakršnega prikazujejo, morda resnično, pa sodimo, da tu ne kaže popuščati, saj bomo le z doslednostjo lahko zavirali ta nevaren pojav – vinjenost med vozniki šoferji.

Pri trgovci Hmelja v Savinjski dolini je sodelovalo tudi mnogo deklet in žena iz Slovenskih goric. Nasmehljavi obrazovi so se vrnile z vlakom v Ptuj.

Zopet jedrski poiskusi

(Nadaljevanje s 1. strani)

☆ Sovjetski vladi je žal, da je morala sprejeti tak sklep. Vendar je ves potek pogajanj v Ze-

nevi dokazal, da skušajo zahodne države dejansko uzakoniti vse vidike atomskih raziskovanj. Zato bi bil tudi predloženi nadzorstveni organ le poslušno orodje v njihovih rokah. Osebo je prepričana, da bodo miroljubni namodi došli njene najnovejšje ukrepe. Sovjetska zveza ne ograža nikogar niti ne namerava nikogar napasti. Zato sovjetska vlada svečano obljublja, da se sovjetske oborožene sile ne bodo nikoli lotile orožja. Vlada je še naprej vedno pripravljena vsak trenutek podpisati sporazum o splošni in popolni razorožitvi, s katerim bi tudi prenehali vsi poskusi s termojedrnim orožjem.

Dan poprej sta CK KP Sovjetske zveze in ministrski svet ZSSR ukazala obrambnemu ministru maršalu Malinovskemu, naj do sklenitve mirovne pogodbe z Nemčijo zavstavi demobilizacijo oseb, katerim izteče kadrovski rok leta 1961. V odloku ob tem ukrepu je rečeno, da je Sovjetska zveza priprljena sprejeti tako odločitev, ker članice Atlantiskega pakta na vse mogoče načine zaostrujejo mednarodni položaj. »Nam je potreben mir,« je rečeno v posebnem ukazu. »Zato ponujamo roko prijateljstva narodom ZDA, Francije, Velike Britanije in drugih dežel. S skupnimi prizadevanji je mogoče ohraniti in okrepiti mir.«

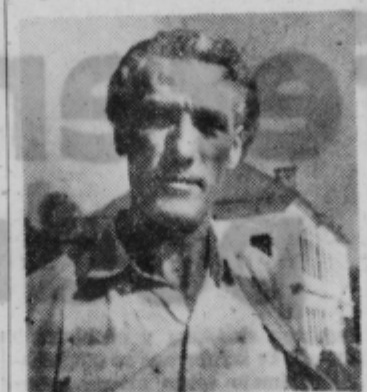
seminarje in tečaje, ker to zahteva celotni kolektiv in delovni postopek ter čas, ko je delavcu potrebna poleg strokovnega znanja tudi politična razgledanost.

Povedali so mi še med drugim, da bodo, kot upajo, v prihodnjem letu za 10-letnico obstoja podjetja, poleg razvitega sindikalnega prapora imeli tudi otvoritev novih oddelkov, skladišč in upravnih prostorov, da bodo do takrat z njihovega šoprostorskega dvorišča zginili sedanji leseni provizoriji in da se bo podjetje še lažje uveljavljalo z različnimi kvalitativnimi uslugami in vedno novimi izdelki.

VJ

Veterinarska služba ima tudi v Halozah trdna tla

Veterinar Franc Pihler je že 8 let v Majšperku in je prvi haloški veterinar, ki je doslej prepešal vse hribe in doline majšperškega območja, spoznal ljudi, njihove razmere ter skrbi za živino, za razne načine zdravljenja bolanih živali in pomoči ob raznih prilikah. Pred kratkim sem ga obiskal v Majšperku in mi je med drugim dejal:

Veterinar tov. Franjo Pihler iz Majšperka

»Sprva, ko sem prišel v Majšperk, sem se prepiral, da so imeli kmetovalci tega predeja razmeroma malo stikov z veterinarji. Veterinarja so klicali k hiši le posamezniki, ostali pa so »zdravili« živino po svojih ali drugih ko-

ristnih ali nekoristnih izkušnjah in nasvetih. Potrebni je bilo nekaj let, da je primer za primer strokovno živinozdravniško pomoč in pravih zdravil utrjeval med ljudmi zaupanje v sodobno živinozdravstveno službo in v skrb ljudske oblasti za izboljšanje stanja živinoreje tudi v tem predelu okraja ali občine. Več je bilo primerov, kjer je bilo potrebno pomagati večinoma težko bolani živini. Proti cepitju, tuberkulizaciji in proti raznim drugim preventivnim meram so bili težko odoravljivi predsodki.

Danes je tudi v tem oziru v Zgornjih Halozah čisto drugače. Preventivna služba je skoraj enako daleč kot kurativna, če je celne prehitve. To potrjujejo vsakodnevni razgovori veterinarja s kmetovalci v stanovanju ali na terenu. Ob manjših obolenjih ali ob sumljivem obnašanju živine prihajajo kmetovalci k živinozdravniku po nasvete in po recepte za zdravlila. V primeru obolenj mora živinozdravnik na kmetovalčev dom. Do obiska doma prihaja le v najhujšem primeru. Ljudje se pač, razumljivo, izogibajo vsakemu večjemu izdatku vse do zadnje sile.

Zelo pereče je vprašanje prislilnih zakolov. Ker v Majšperku ni mesarja niti mesnice, tudi ni mogoče v redu pospremiti mesa ob zaslihih zakolih, ki je po ugotovitvi živinozdravnikova užito. Sedaj so ljudje prislilni tako meso, po živinozdravnikovem ogledu še užito, razpečati v svoji okolič. Težko bi bilo trditi, da je v vsakem primeru zaslihih zakola meso pregledano in v vsakem primeru užito, čeprav je razpečano. Ker kot že rečeno v Majšperku ni mesnice, kjer bi ljudje kupovali sveže in zdravo meso, je toliko več-

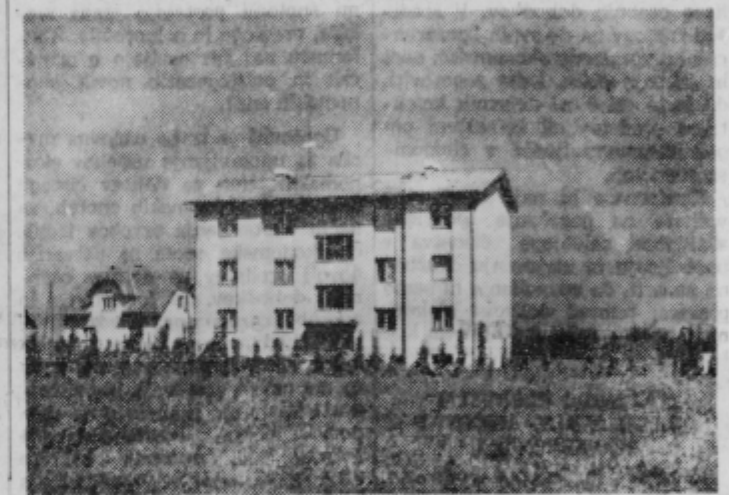
ja nevarnost, da jim pride v roke nekontrolirano meso, brez veterinarjevega zagotovila, da je zdravo. Sedanje dobavljanje mesa iz Makol je le začasna rešitev.

Umetno osemenjevanje je tudi v Halozah dobilo trdna tla. Osemenjevalna postaja Živinorejsko-veterinarskega zavoda Ptuj je uveljavila tudi po Halozah redno prago za umetno osemenjevanje. Ob delavnih prihaja ekipa dnevno ob 11.30 v Majšperk, ob nedeljah pa ob 12.30. Skoraj ni dneva, da bi odšla ekipa brez svojega opravila iz Majšperka.

Majšperk bo moral imeti sčasoma tudi svojo veterinarsko ambulanto z vsemi potrebnimi instrumenti in medikamenti ter s potrebnim prostorom za prepled živine. Ti prostori vedno bolj manjkajo, zlasti pa prostor za pregledovanje živine. Sedaj pregleduje veterinar živino v sosedovem hlevu, kar pa je tudi začasna rešitev tega problema.

Poleg dobro uvedene veterinarske službe je ostalo kastriranje odojkov še vedno opravilo izkušnih »rezačev« po naseljih, ki ta pocel poceni in večinoma zanesljivo opravijo v primerih, kjer pa ni za to poklican živinozdravnik.

Vsekakor je razveseljiva ugotovitev za ta predel Haloz, da se je veterinarska služba teko uveljavila in da se ljudje vedno bolj zanimajo za varovanje živine pred obolenji, ki jih je vedno manj. Živinozdravnikovo delo je vedno bolj preventivnega pomena in vedno bolj upoštevano. Ljudje nimajo več predsodkov do novih znanstvenih dognanj in odkritij, do zdravljenja itd. Tako je tudi na tem območju in področju v letih po osvojitvi dosežen velik napredek! V. J.

Učiteljski stanovanjski blok pri Lovrencu na Dravskem polju

SPOMENIK

na zahodnem Pohorju

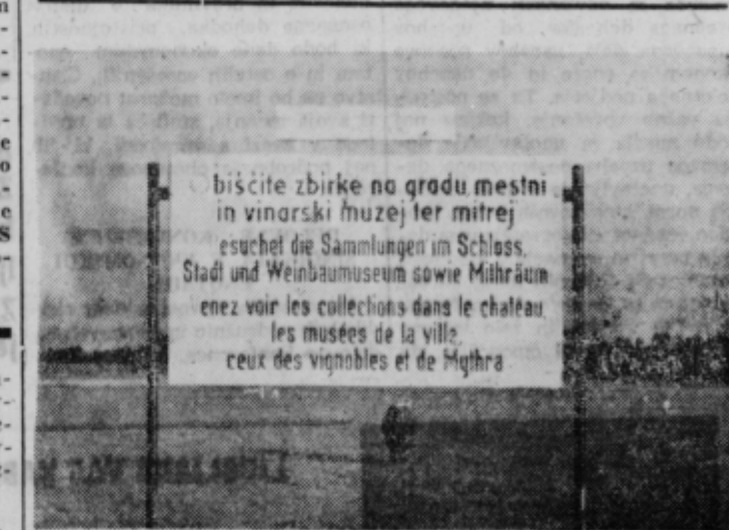
10. septembra otvorite v spomeniku pohorskim partizanom

Zahodno Pohorje je to sezono obiskalo izredno veliko domačin in tujih izletnikov, predvsem pa planincev. Mimo Ribniške koče in koč na Pungartu pelje slovenska planinska tranzverzala. Do sedaj je obiskalo obe kočici nad 600 transverzalistov iz vseh delov naše države; skoraj tretjina jih je bila iz drugih republik, predvsem iz Hrvaške in Srbije.

Pred pričetkom sezone je bila na sami Ribniški koči personalna sprememba, ko je po osmih letih vzornega vodstva zapustila Ribniško kočico znana upravnica Ljiljka Jazbec. Njeno mesto je zasedla Ljiljka Urnavt, ki služi v tej planinski postojanki že od otvoritve leta 1949. Urnavtova je pokazala, da je vredna naslednica Jazbec.

Letos beleži RK živahen av-

tomobilski promet, ker je cesta iz Ribnice obnovljena in postaja ena naših najlepših in najboljših gorskih cest. Dela na cesu gredo h koncu in bodo verjetno še pred odkritjem spomenika pohorskim partizanom na Jezerskem vrhu končana. Spomenik na Jezerskem vrhu dobiva zadnje konture in tako je upravni odbor PDM sklenil, da bo svečano odkritje tega spomenika ki je posvečen spominu na h pohorskim partizanov, 10. septembra 1961. Prebivalstvo naših obmejnih krajev že sedaj opozarjamo na to slovesnost, ki naj bi bila nadaljevanje velike proslave 20-letnice ljudske vstaje v Ribnici na Pohorju. -frk

bišcite zbirke na gradu mestni in vinarški muzej ter mitrej esuchet die Sammlungen im Schloss. Stadt und Weinbaumuseum sowie Mithraum enez voir les collections dans le chateau les musées de la ville. reux des vignobles et de Mithra

TABLA MED HAJDINO IN PTUJEM — IME PTUJA JE ŽE ZBLEDELO

NA POLJSKEM JE PREMA LO BOLNIŠKIH SESTER

Na Poljskem hudo primanjkuje bolniških sester, saj imajo samo v Varšavi 1200 bolniških sester premalo. Prav tako primanjkuje bolniških sester v Katowicah in Lodzu, kar ovira odpiranje novih

bolniških oddelkov. Tudi drugega medicinskega osebja na Poljskem nimajo dovolj. Tako v pokrajini Rzeszow na jugovzhodnem Poljskem manjka 116 zdravnikov, 58 zobozdravnikov in deset lekarnarjev.

Strojne delavnice

OZZ v Ptuj se uveljavljajo s proizvodnjo in servisno dejavnostjo

Pogled na dvorišče Strojnih delavnic OZZ Ptuj, na dnevno tam razpostavljene tovornjake, osebne avtomobile, traktorje in razne motorje ter mopede, potrjuje, da je to podjetje kot servisno podjetje za vozila TOMOS, PRETIS, TAM in drugih znamk navezalo s svojimi kvalitativnimi uslugami nase, pa tudi s svojo proizvodnjo vzmeti, raznih gumijevih in drugih izdelkov mnogo strank v občini in izven nje. Največ je pohval kvalitete uslug in izdelkov, nekaj pa tudi kritike, predvsem glede cen za razne servisne usluge, ki prizadenejo vse lastnike vozil.

Ce si ogledamo še zasedenost prostorov po oddelkih, smo kmalu prepričani, da rabi to podjetje zase še mnoge prostore, da se mora razširiti oddelke, prestaviti stroje v novo urejene prostore in urediti prostore za servisne usluge in za proizvodnjo. Za upravne prostore je tudi premalo mesta. Torej tudi v višino se bodo morali širiti, da bo ob ostalih potrebnih prostorih še nekaj za upravne prostore.

Kolektiv večinoma mladih strokovnih delavcev je pridno na delu. Nekaj jih je pri raznih popravilih, drugi delajo pri sodobnih strojih, tretji pri izdelovanju gumijevih izdelkov, četrti v kovačnici itd. Vsi živijo s podjetjem; sodelujejo v njegovi rasti in se veselijo skupnih uspehov. Ko bo na novo urejena vzmetarna, ki bo v novem razširjenem prostoru,

bodo izdelovali tudi spiralne vzmeti. S poskusno izdelavo so že začeli. Orodje si izdelujejo v podjetju sami in ga že imajo za mnogo izdelkov. S ploščatimi vzmetmi za tovorne in osebne avtomobile so se uveljavili široko po domovini in to si obetajo tudi od vseh 50 ton spiralnih vzmeti, ki so potrebne povsod. Poleg vzmetarne si bodo uredili še kalilnico. Doslej so morali pošiljati kalit v Store ali v Maribor. Po razširitvi vzmetarne bodo spremenili dosedanje razpored prostorov predvsem v korist servisne dejavnosti. Ob lepih, toplih dneh je mogoče zunaj opraviti na vozilih marsikatero delo, za slabo vreme pa mora biti na razpolago primeren večji prostor z vsem potrebnim orodjem in preizkusnimi napravami, da bodo lahko preizkusili delovanje popravljanih motorjev itd. in da bodo lahko skrajšali čas opravljanja servisov ter tako tudi pocenili usluge.

Pri izdelovanju gumijevih izdelkov so si tekom 2 let pridobili zagotovili prodaj vse izobili mnogo novih izkušnih ter delkov pri tovarnah TOMOS, PRETIS, FAP in TAM. V tem oddelku so prebili strop ter si tako zagotovili zadostno zračnost prostora, ki je sicer zelo tesen in vroč, saj v njem stalno obratuje peč za izdelovanje gumijevih izdelkov.

Tudi sedanji obseg kovačnice je pretesen. Kovači se že veselijo, da se bodo lahko v razširjeni vzmetarni pri delu

lažje gibali in da jih tesnoba ne bo več motila. Enako se drugačnega razporeda veselijo delavci v strojni delavnici, saj vse ovira tesnoba v prostoru, ki se ji je težko pravičiti.

Pogled na objekte, prvotne in nove takoj pove, da se je podjetje postopoma širilo in se razvijalo. To se najlažje vidi po različnih višinah in oblikah streh in po provizorijih za skladišča in bife ter drugo na severni strani dvorišča. Vse bo tako ostalo, dokler ne bo moglo podjetje s primernimi investicijami dokončno urediti vse oddelke in potrebne prostore.

Bil sem v podjetju ravno v času malice. V njihovem bifeju si lahko vsak nabavi svoj prigrizek, če si ga ni prinesel doma.

V vprašanje, kako pa tudi drugače skrbijo za njihovo varnost pri delu, za njihovo zdravje in strokovni napredek, sta mi direktor tov. Drago Mar skupno s sekretarjem tov. Danilom Mastenom pojasnila, da uporabljajo v podjetju vsa zaščitna sredstva, da dobivajo za to upravičeni delavci mleko in črno kavo za žej. Glede strokovnega izobraževanja pa sta pojasnila, da imajo 18% ljudi v raznih solah kot redne in izredne študente; Komisija za izobraževanje v podjetju pripravlja sedaj program predavanja v naslednjem zimskem času. Predavatelje imajo v samem podjetju in v Ptuj. Ves njihov kader mora skozi šole,

Ob 20 letnici vstaje PTUJSKI BORCI PO DOMOVINI IN EVROPI

Nisem hotel v nemško vojsko

S. P. iz Stranje pri Podlehniku v Halozah se je skrival pred nemškimi oblastniki, da bi ne sel k vermanom. Trikrat so ga pozivali, naj se zgosti k vermanom. Med skrivanjem so ga našli in ga dodelili kazenski kompaniji v Savinjsko dolino, kjer so ga z drugim vermanom zajeli partizani. Uvrščen med borce NOV Šlandrove brigade in z njimi je odšel na Dolenjsko in v druge kraje, kjer se je brigada borila s sovražniki.

Iz ruskega ujetništva v NOV

M. M. iz Ložine 1 pri Podlehniku v Halozah je moral leta 1943 v nemško vojsko, star 27 let. Aprila leta 1944 se je tjem Slovencem med katerimi je bil tudi M. M. posrečilo preiti na rusko stran. Rusi so jih odpeljali v taborišče, kjer so se prijavili v NOV. Kmalu so odšli na pot proti domovini skozi romunsko deželo in prišli v Belo Cerkev 6. oktobra 1944. Tovarš M. M. opisuje svojo bojno pot v domovini takole: »V Beli Cerkev so me dodelili v VI. Lisko proletarsko brigado, in z borci te brigade sem napadal sovražnika od Zemuna, proti Fruški gori in do Vinkovcev. V ofenzivi pri Vinkovcih sem bil ranjen v hrbtenico mesec dni pred osvoboditvijo. Zdravilj so me v vojaških bolnišnicah v Petrogradu in v Rumj. Po okrevanju sem se vrnil domov.«

V svojih spominih omenja M. M. najbolj žalosten dan, ki ga je doživel med boj v vasi Varšici. Tam je napadala četa s sto možmi. Bil pa je strašen boj, tovarši za tovaršem so padali in ko so se zvečer vrnili na postojanko se jih je zbralo le še 27.

Izseljenec v rokah Čerkezov

Dne 19. 7. 1941 so med izseljenici odpeljali na Hrvaško tudi tovarš J. K. z družino. Kmalu se je pridružil osvobodilnemu gibanju. Njegova žena je varovala partizanske ranjence v Slavonski Požegi. Septembra 1944 so Čerkezi, zavezniki hitlerjevske vojske, pregnali NOV s posestva, kjer je delal J. K. Čerkezi so ga prijeli

in izropali že itak borno stanovanje. Med predmeti, ki so jih odnesli iz stanovanja je bil tudi dragocen kovčeg spominskih predmetov. Odpeljali so tudi njegga, ga pretepali, vso pot iz Alaginja, do Slavonske Požege. Najbolj so pretepali J. K., ker ga je nekdo imenoval partizanskega komisarja. Vso pot so nanj padali hudi, neizprosni udarci. Ko so ga postavili ob zid, se je zavedal, kaj z njim nameravajo. Medtem pa je gospodinja s posestva, kjer je delal, zaprosila nemško komando, da ji vrnejo delavca in v zadnjem trenutku je prisla rešitev. Z avtomobilom je pridrla z rešilnim dopisom.

**Maščeval je smrt svojih
sorodnikov**

H. J. iz Svetinca je bil komaj 18 let star, ko je vdrl okupator v našo domovino. Oče je bil posestnik, on pa se je izučil za mehanika. Že leta 1941 je zbral

patrone za karabinko in za pištole. Okoli 400 nabojev je izročil Francu Osojniku marca 1942. V mehanični delavnici je v nočnih urah popravljal orožje, iz raznih delov je sestavljal dva mitraljeza, 6 pušk in 4 pištole. V tem času se je seznanil tudi z Reši in delal po navodilih Osojnika in Rešev.

Po bitki pri Mostju, je bil že septembra mobiliziran v nemško vojsko in po šestih mesecih je moral na rusko fronto. Ko je bil v prvih vrstah, je prežal na ugoden trenutek, da bi pobegnil.

Pred pobegom pa je maščeval kri svojih sorodnikov, ki jih je okupator ustrelil v Mariboru 2. oktobra 1942 in smrt svojih znancev, prvih borcev. V strelskem jarku je ustrelil narednika, ki mu je bil podrejen in z mino razbil bunker, kjer je spal njihov poročnik. Ob eksploziji je oborožen z mitraljezom prešel k Rusom, ki so ga prijazno sprejeli.

Odposljal so ga v jetniško taborišče v Voljsk. Javil se je kmalu v jugoslovansko brigado, kamor so ga poslali 8. decembra 1943. Z njo je krenil preko Romunije v domovino.

Njegovo poklicno znanje je bilo v vojni dragoceno. V V. Krajiški udarni diviziji je delal v avto četi, kjer je postal šef divizijske avto delavnice. Za svojo pošteno delo je bil v boju proti fašističnemu sovražniku sprejel medaljo za hrabrost in čin vodnika.

Iz Francije na domača bojišča

A. K. iz Ptujja je stanoval na Hajdini, ko je doživel prihod okupatorja. Njegov oče je bil železničar in vsa družina se je pridružila OF. Očeta so januarja 1944 aretirali skupaj z materjo in bratom. Vsi so morali v taborišče, kjer je oče umrl. V jeseni leta 1943 je moral Alojz v nemško vojsko. Maja 1944 pa je v Franciji dezertiral in se pridružil enotam francoskih upornikov. Po invaziji zaveznikov so ga septembra 1944 poslali v Italijo, kjer je pristopil v NOV. S 5. prekomorsko brigado je prišel v Split in prodiral z borci XIX. divizije 4. armije prodiral ob Jadranu proti Reki. Med bojem je bil ranjen v glavo. Po ozdravljenju se je vrnil v osvobodeno domače mesto.

V. R.

TE DNI V OBČINI

V vseh naših delovnih kolektivih in v vseh krajih naše občine, vlada izredno veliko zanimanje za beograjsko konferenco. Z današnjim dnevom se bodo začeli napolnjevati prostori s televizijskimi sprejemniki in vse bo prisluhnilo besedam na konferenci. Prebivalci ptujske komunne želimo konferenci čim večji uspeh! Naj zgradi čvrste temelje miru, svobode, enakopravnosti, spoštovanja in prijateljstva med narodi vsega sveta, temelje trajne sreče za srečo in svetlo prihodnost človeštva! Vsem udeležencem, gostom in prijateljem iz daljnjih držav Afrike, Azije, Južne Amerike in Evrope, pošiljamo najiskrenejši bratski pozdrav!

Jutri, 2. septembra 1961, zjutraj ob 5. uri odpotujejo absolventi Sindikalne politične šole Majšperk in absolventi Sindikalne politične šole Ptuj, na enodnevno zaključno študijsko ekskurzijo v Ravne na Koroškem in v Novo Velenje. Ogleдали si bodo Železarno Ravne na Koroškem, Ravenjski muzej, Termoelektrarno Sočanje, Rudnik rjavega premoga Velenje in Novo Velenje. Vseposred se bodo pogovarjali s predstavniki sindikata in delavskega samoupravljanja o metodah dela sindikalnih organizacij v novih pogojih in uveljavljanju ekonomskih enot, ter ostalih vprašanj, ki bodo udeležence zanimala.

V nedeljo, 3. septembra 1961, bo ob 8. uri v Narodnem domu delovna konferenca sindikalne podružnice trgovskega podjetja »Panonija« Ptuj. Konferenca se bosta udeležila predsednik Občinskega sindikalnega sveta Jože Segula in Zora Ilavčeva, članica Občinskega sindikalnega sveta.

ga sveta Ptuj. Ob tej priliki bo sindikalna podružnica s ečano proslavila tudi 20-letnico ljudske revolucije.

V torek, 5. septembra 1961, se bo ob 17. uri sestala na Občinskem sindikalnem svetu Ptuj seja komisije za delavsko in družbeno samoupravljanje. Komisija bo izdelala načrt obiska gospodarskih organizacij v zvezi s proučevanjem formiranja in uveljavljanja ekonomskih enot, pristojnosti, ki jim bodo dale vlogo, ki jo imajo sveti ekonomskih enot oz. obratni delavski sveti. Analiza bo izdelana za delovno konferenco sindikatov ptujske komunne.

V sredo, 6. septembra 1961, ob 17. uri bo na Občinskem sindikalnem svetu Ptuj seja komisije za delavsko in družbeno samoupravljanje. Komisija bo izdelala načrt obiska gospodarskih organizacij v zvezi s proučevanjem formiranja in uveljavljanja ekonomskih enot, pristojnosti, ki jim bodo dale vlogo, ki jo imajo sveti ekonomskih enot oz. obratni delavski sveti. Analiza bo izdelana za delovno konferenco sindikatov.

V teku so priprave za ustanovni občni zbor sindikalne podružnice obrtnih delavcev »Obrtnik« Ptuj, ki bo v nedeljo, dne 10. septembra 1961, ob 8. uri zjutraj v Delavskem klubu Ptuj. Clani sedaj razpravljajo o kandidatih in o vprašanjih, o katerih bodo razpravljali na občnem zboru. Po dosedanjih podatkih se je že večina zaposlenih delavcev pri zasebnih obrtnih mojstvih včlanila v članstvo sindikata obrtnih delavcev Jugoslavije. Delavci, ki se pa še niso včlanili, pa bodo postali člani še pred ustanovnim občnim zborom.

Pismo uredništvu

Oglašam se v imenu vseh prizadetih posestnikov v bližini kopalnice v Orešju in vseh, ki smo ob mir za pridelke, odkar ima Orešje dnevno nešteto nemirnih in precej vsiljivih mlajših kopalcev.

Vsi se pridejo kopat. In kaj počenajajo mlajši kopalci?

Sadje, zeleno in nezrelo, trgajo že od začetka kopalne sezone dalje. Dobro, da niso zboleli za grizo, ko so jedli zelena, nezrela jabolka. Zdaj gre z njimi tudi vse ostalo sadje, celo orehi. Zdaj je se lep čas za kopanje. Mnogi se vedno prihajajo in nekateri se že spravljajo tudi na poljske pridelke. Izkopavajo in pečejo krompir, trgajo nezrelo koruzo, podirajo fiziole in z njimi kurijo ter pečejo krompir in koruzo. To se ni vse. Začeli

so celo hoditi pod brajdo nad nezrelo grozdje.

V nedeljo, 27. avgusta, popoldne sta si brat in sestra zakurila kar na oglu njive z zorečo koruzo. Ko sem ju zasledil, sta mi hotela pobežati, kar pa jima ni uspelo. Povedala sta, kako se pišeta in kje sta doma in kako je ime staršem. Njihovega imena se zdaj ne bom navedel, pač pa bom to storil z vsakim, ki ga bom v bodoče dobil pri podobnem poslu. Približno eno uro pozneje je šla cela družina mimo nas domov. Cudil sem se, da je bilo staršema vseeno, kje sta otroka in kaj počenajata ter da sta celo zakurila pri koruzi. Sina je peljal domov oče na kolesu, hčerka pa je šla z mamo. V podobnih primerih bodo otroci zadržani, da bodo prišli starši po nje in bodo morali poravnati povzročeno škodo. Če katerega opozorim, naj tega ali drugega ne počenja, pa se mi še norčuje. Nismo proti dostojnim kopalcem, vendar mislimo, da morajo bolj paziti na svoje in druge otroke, da se kateremu kaj ne pripeti v vodi pa tudi ne na suhem.

Lepo bi tudi bilo od vozačev motornih vozil, da skozi Orešje ne bi preveč divjali, drgali prahu in ogrozili otrok in pešce, ki nimajo dovolj prostora za umikanje, ker je cesta v Orešje razmeroma zelo ozka.

Kukovec, Orešje

Muretinci

Kakor smo svoječasnno že poročali, so člani gasilskega društva Muretinci, člani prosvetnega društva in kmetijskega združenja začeli graditi v Muretincih dvorano in ostale potrebne prostore za kulturno-prosvetno dejavnost. Dom bo, glede na to, da dela sedaj hitro potekajo, v prihodnjem mesecu že pod streho. V domu bodo dvorana za kulturno-prosvetne potrebe, gostilniški prostori in prostori za trgovsko poslovanje. Delo pri gradnji sprva zaradi pomanjkanja delovnih moči in slabega vremena nikakor ni napredovalo, v zadnjem času pa so dela toliko napredovala, da bo zgradba prihodnji mesec že pokrita.

Vasčani so večji del stroškov pri gradnji prevzeli na svoja ramena. Tako so posamezne gospodinjke prevzele prehrano strokovnih delavcev pri gradnji, da je slo delo hitro od rok.

S. K.

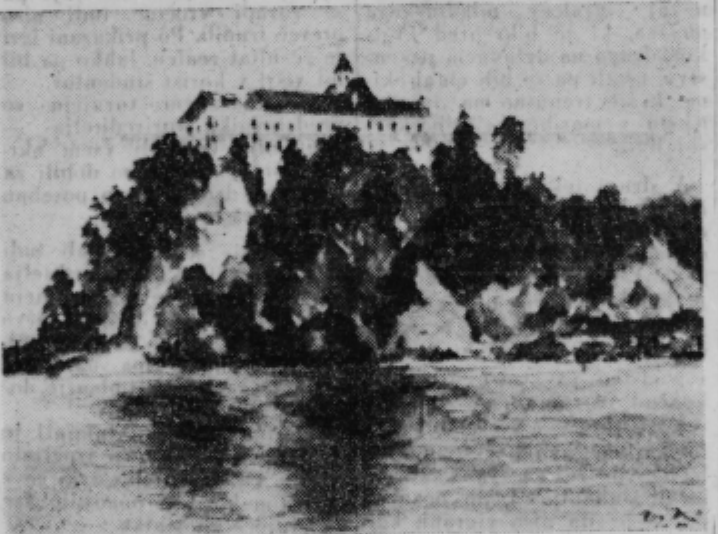
Iz naših mest, delov in vasi

Na Borlu je res prijetno

Letošnji gostje na gradu Borlu so 60-80% tujci; nekateri so prišli na letovanje, mnogi pa se zadržijo v letovišču dan ali dva na poti na morje ali pa na povratku iz Jadrana. Ob sobotah in nedeljah pa je na Borlu, na grajskem dvorišču pri mizah levo od vhoda, mnogo znanih obrazov iz Maribora, Celja, Ptujja in drugih krajev, ki se potrudijo do Borla s svojimi vozili. Pomudijo se na Borlu po nekaj ur, nakar se vrnejo v svoje kraje. Ob sobotnih večerih in v nedeljo popoldne se mnogi radi zavrtijo od zvokih kvarteta iz Haloz.

Dnevna preskrba za ceno 850-1.300 din gostom odgovarja. Sob pa je vedno premalo. Gostje, ki bi se na potovanju proti Zagrebu in obratno zadržali na Borlu za dan dva, morajo nadaljevati pot, ker so vse sobe zasedene. Plan nočitev je že presežen za 5% že v 1. polletju. Stalni gostje odhajajo z Borla na izlete — v Trakošan, v Rogoško Slatino, na Pohorje, v Radence ali pa celo drugam. Večina gostov pride s svojimi vozili in niso navezani na nikak lokalni promet.

Mnogi gostje radi presedijo cele popoldneve na lepi sončni terasi na zapadni strani gradu, od koder je lep razgled na Dravo, na vinogradiški predel Haloz, na Ptujsko in Dravsko polje, do Boka in na Pohorje, do Slovenskih goric, tja dol do Velike Nedelje in še dalje. »Krasna okolica, prijazni ljudje in ugodno podnebje, zlasti pa prijetna skrb za gosta na letovanju so vrline, ki odlikujejo Borlu« tako se izražajo gostje v domačih in tudi raznih tujih jeziki in naši ljudje ponosno pritrjujejo, da je Borl res na lepem mestu in da vsa njegova okolica vedno vabi.

Letovišče grad Borl

Donisujte v Ptujski tednik

Bazen na Borlu je že gotov

Kopalni bazen pri gradu Borlu je v glavnem gotov. Manjkajo le še vodovodne cevi, ki jih ni mogoče dobiti.

Gostje prihajajo vsak dan gledat nov bazen in se pohvalno izražajo glede iniciative in zgraditve bazena, ki bo vsaj v prihodnji sezoni izročeno namenu. Globok je 0,50 m do 2,50 m ter dolg 25 in širok 10 m. V njem se bodo radi kopali otroci in mladina, seveda samo plavalci. Za otroke pa bo zgrajen manjši bazen v bližini večjega. Ob bazenu bo dovolj prostora za sončenje na deskah. Ob steni jugovzhodnega dela gradu bo oblačilnica, bife s predprostorom za mize in sanitarije. Delo je že v teku in bo letos vse skupaj spravljeno pod streho.

Ko bodo prispele še vodovodne cevi, bo v glavnem delo pri kraju. Na Borlu upajo, da bo kopalnišče v celoti gotovo že letos.

Polenšak

Za 20-letnico vstaje nameravajo na Polenšaku, v nedeljo, 10. septembra 1961, imeti proslavo z otvoritvijo dokončno urejene gasilske orodjarne in z veselico pri gasilskem domu. Proslavo pripravljajo množične organizacije.

Borovci

K lepo urejenemu gasilskemu domu v sredini vasi Borovci nameravajo zgraditi še gasilski stolp za razgled po okolici in za sušenje gasilskih cevi, ki bi jih morali sicer sušiti na podstrešju doma.

Gasilsko društvo je že nabavilo v ta namen 5000 zidakov in jih spravilo k gasilskemu domu. Cim bodo imeli zbranih dovolj sredstev za material in deloma za delo, bodo zgradili stolp. Pri delu bodo pomagali člani s prostovoljnimi sodelovanjem.

Ptuj

Elektro Maribor-okolica namerava v Ptujju zgraditi v Laskovi ulici kabelsko transformatorsko postajo, ki bo stala izzh Brenčičeve hiše vzhodno od novozgrajenega poslovno-stanovanjskega poslopja Komunalne banke Ptuj.

Graditev trafopostaje na tem prostoru narekuje povečanje potrošnje elektrike v Laskovi ulici in zahteva stanovalcev tega predela mesta za izboljšanje dobav elektrike za potrošnjo.

Trnovska v a s

V Trnovski vasi nameravajo dograditi prosvetno dvorano. Ta dom je bil delno zgrajen in pokrit 1948. leta. Kmetijska združenja je nato uredila samo gospodarski del. Glavni del je zgradila mladina, ni pa žal bilo sredstev, da bi ga dokončala.

Sedaj so uvedli akcijo za zbiranje lesa in so zbrali okrog 60 m³ gradbenega lesa. Cimprej nameravajo začeti z dograjevanjem doma, da bi dvorana že pozimi služila namenu.

Gospodinjje, poskusite!

mo si predstavljati poletnega jedilnika brez svežega paradižnika. Pri našemo nekaj receptov za manj navadne, vendar zelo okusne jedi s paradižnikom.

PARADIŽNIK Z JAJCEM

Za vsako osebo vzamemo po en srednje debel paradižnik in eno jajce. Paradižniku odrežemo ka-

Paradižnik dragocen —

Ni čudno, če ga tako nazivamo, ker je paradižnik sadje, povrtnina, pišča in začimba. Ne moremo pa v nekaj sredine s peškami, ga posolimo in obrnemo, da se izcedi. Kozico namažemo z oljem ter vanjo zložimo paradižnike. V vsakega damo kosček masla ali margarine in razbijemo po eno jajce, vendar pazimo, da ostane celo. Solimo, popramo in pokrijemo z odrezanimi kapicami. Kozico vstavimo v vročo pečico za pet ali šest minut, na mizo pa kapice snamemo.

PARADIŽNIK Z MESOM

Tri čebule na drobno narežemo in prepražimo na olju, nato pa zmešamo s četrt kilograma zmletega mesa, enim jajcem in namočenim in stisnjeno zemljo. Meso solimo, popramo in oblikujemo za prst debele okrogle zrezke, ki jih pražimo na olju. Posebej na margarin, prepražimo rezine kruha in nanje položimo rezine paradižnika. Na te položimo pražene zrezke. Če želimo, da bi bila jed še boljša, denemo na vsak zrezek, preden se sprži, kosček sira. Ko se sir stopi, postopamo z zrezki kakor smo zgoraj opisali. Na mizo postavimo toplo.

Dopisujte v Ptujski tednik

Vsi še ne znamo čuvati dragocenega zdravja

Beseda higiena pogosto slišimo, pravimo prostori so higieni, razsvetljava je nehigiena itd. Kaj mislimo pri tem? Največkrat mislimo na čistočo. Higiena naj bi bila torej neka vrsta znanosti o čistoči. To tudi je, pa še mnogo več. To je znanost o čuvanju ljudskega zdravja. Beseda je grškega izvora. Stari Grki so jako cenili zdravje, smatrali so, da skrbi zanj boginja Higiea, častili so jo in ji prinašali žrtve. Čeprav vemo, da naše zdravje ni odvisno od boginj, čarovnic in vsakih vraz, še vedno rabimo ime grške boginje za naziv znanosti, ki proučuje pogoje za zdravo življenje, proučuje kako ljudje živijo in delajo in kaj vpliva na zboljšanje zdravja. Teh pogojev je mnogo. Na primer hrana: dajmo že vsakdo ve, da je od primarne hrane odvisno naše zdravje. Če se dalje časa nezadostno hranimo, ali pa, da hrana ni dovolj raznovrstna, ali pa obroki niso pravilno razdeljeni, če pre dolgo ne jemo, potem pa naenkrat preveč, če uživamo samo hladno hrano itd. hujšamo, telo postaja neoporno proti boleznim, delanost, boleznim pa se težko zdravijo, trajajo dalje. Higiena proučuje sestavine posamezne hrane, kako se hrana kvari, koliko in kakšne hrane je treba uživati in kaj nam škoduje. Tudi preveč še tako dobre hrane je lahko škodljivo. Dober zrak je tudi pogoj za zdravje. Higiena proučuje, koliko je prahu, škodljivih plinov itd. v zra-

ku, ki ga vdihavamo v stanovanjih, na ulici, v delovnih prostorih in priporoča ukrepe za zmanjšanje ali odstranjevanje škode. Tudi zelo mrzel ali zelo vroč zrak je škodljiv. Higiena proučuje, kako vpliva tak zrak

Zdravstveni dom v Ptuj (Posnel J. Vrabl)

na telo in pod kakšnimi pogoji nastajajo okvare, kako se jih ubramo in kako jih zdravimo. Higiena uči, kje in kako se človek nalezijo različnih bolezni, ki jih povzročajo bakterije, ter kako se te bakterije uničujejo ali vsaj onesposobijo in kako telo s cepiljenji utrđimo proti okužbi.

Tudi naša vsakdanja opravila, naše delo, je lahko škodljivo, če je pretirano, za posameznika neprimerno, na primer za nosečnico ali nedoraslega otroka itd. Za

različna življenjska razdobja so različna higienska pravila. Higiena uporablja uspehe sodobnih ved medicine in tehnike, da bi varovala naše največje bogastvo — zdravje. V tej znanosti je že zbranih toliko izkušenj, da ob-

stati za nastanek okvar zdravja med delom in njihovo preprečevanje, je naloga higiene dela. To znanje ni koristno samo učenim znanstvenikom, s pridom lahko služi vsakemu posamezniku, ki je s temi dejstvi seznanjen. Nagla industrializacija zemlje, ki ustvarja posebne pogoje za delovne ljudi, povzroča preseljevanje prebivalstva iz vasi, spremembe življenjskih navad, nosi s stanovanjskimi in drugimi vprašanji v sebi možnosti večje zdravstvene ogroženosti. Ni mogoča pravilna industrializacija zemlje, če ne zajame tudi humani element, skrb za delovnega človeka, in to ne samo z ekonomskega in socialnega vidika, temveč tudi z zdravstvenega. V zadnjem obdobju imamo vedno več kadrov, ki se bavijo z vprašanji higiene dela, ne samo s tem, da dajejo konkretne koristne pobude, temveč vplivajo nasploh, da se miselnost usmeri v to področje zdravstva. Niti zamisliti se ne da pravilna organizacija javne zdravstvene službe v skupnosti delovnih ljudi, če ne posveča posebne pozornosti prav problemom higiene dela. Z uveljavljanjem delavskega samoupravljanja je smotrna zaščita delavca-proizvajalca prišla v roke delavca-upravljalca, ki najbolje ve, kje ga čevlji žuli, in ki ga mora javna zdravstvena služba ščititi z vsem svojim znanjem pred vsemi škodljivimi vplivi, ki se dajo odstraniti. Dr. N. P.

Delavska univerza Ptuj pred novim izobraževalnim obdobjem

Delavska univerza v Ptuj je mlada ustanova; ustanovljena je bila 1. septembra 1959. leta. S svojim delom je začela 1. januarja 1960. Za seboj ima torej le še poldruge leto svoje izobraževalne dejavnosti. V tem kratkem času je prebrodila marsikatero začetniško težavo; morala je najti ustrezni kader in nabaviti vse, kar je potrebno za izobraževalno delo v takih prilikah, kakor ga izvajajo.

Mlada ustanova se je ob svojem delu utrdila ter razvila svojo dejavnost na ideološko-političnem, družbeno-ekonomskem, strokovno-izobraževalnem in poljudno-znanstvenem področju. Delo je osredotočeno v štiriindvajsetih izobraževalnih središčih, kjer so ji bili v veliko pomoč posebni oddelki, ki so koordinirali izobraževalno delo na svojih območjih. Program izobraževanja za preteklo obdobje je bil precej obsežen in je sprožil posek dvome, ali ga bo mogoče, glede na mladost ustanove in glede na njene nezadostne organizacijske in materialne in tehnične pogoje, realizirati.

Bilo je precej težav, vendar je bil program dosežen in tudi presežen. Pri izvajanju programa je ustanova skrbela za to, da so bili vanj vneseni vsakikratni aktualni družbeni in politični problemi in sproti korrigirane oblike sodobnega izobraževanja. Ljudska univerza si je izposajala ozkostrani kinoprojektor, dokler si ni nabavila lastnega ter se opremila z avtomatičnim diapojektorjem in magnetofonom. Mnogo truda je vložila v razširitev intenzivnih oblik izobraževanja: v cikel predavanj, seminarjev, tečajev, šol. V programu za izobraževalno obdobje 1961-62 bo uveljavila vse te oblike tudi v izobraževalnih središčih.

Intenzivno politično izobraževanje je ustanova izvedla v dveh sindikalnih političnih šolah: v Ptuj in v Majsperku. Izbiro slušateljev je opravil Občinski sindikalni svet, kar se ni izkazalo za slabo. Uspešno so bili končani seminarji za vodstva delavskih svetov in upravnih odborov, za vodstva sindikalnih podružnic, za člane delavskih svetov in upravnih odborov. Vsi seminarji družbeno-ekonomskega oddelka so razvijali nove oblike izobraževanja.

Ena posrečenih oblik množičnega izobraževanja so vsakič večerje, katerih fizionomijo so najprej izoblikovali v Juršincih. Program razvijajo organizacije in društva skupno z Delavsko univerzo.

Izmed oblik, ki pritegnejo poslušalce so tudi šole za življenje in šole za starše. Precej bo potrebno razširiti šole za življenje, ker je to množična

želja mladine. Uspešne so bile tudi šole za starše, ki jih je bilo šest prve stopnje in dve druge stopnje.

V nekaterih predelih pa je najbolj priljubljen način izobraževanja predvajanje filma s komentarjem.

IN PROGRAM ZA OBDOBJE 1961-62

V pogledu ideološko-političnega izobraževanja so predvideni trije oddelki politične šole (v Ptuj, v Kidričevem in v Majsperku) dva oddelka mladinske politične šole (v Ptuj in v Kidričevem), javna tribuna pri VPS v Ptuj, Kidričevem in v Majsperku, seminarji za ideološko-politično vzgojo za aktivne in svete po lastnih programih. Za 20 izobraževalnih središč pa pripravljajo Delavska univerza interesne krožke, posvetovalna, aktualna predavanja, cikle predavanj in vsake večere.

Družbeno-ekonomsko izobraževanje bo obsegalo tri oddelke sindikalne politične šole (Ptuj, Majsperk, Kidričev), tečaj politične ekonomije, seminar za vodilne kadre DS, UO, ODS, seminar za člane DS, ODS, UO, seminar za člane delovnih kolektivov, seminarje za vodstva sindikalnih podružnic, seminar za člane družbenega samoupravljanja, predavanja o najaktualnejših vprašanjih, javne tribune pri delavskih klubih.

Strokovno izobraževanje se bo odvijalo v tečajih za pridobivanje osnovnošolske izobrazbe, v tehnični srednji šoli, v ekonomski srednji šoli in v administrativni šoli, v tečajih za tuje jezike, v strojepisnem tečaju, v tečajih za pomoč pri študiju ter v kombiniranih tečajih z drugimi ustanovami.

Glede poljudno-znanstvenega izobraževanja je omeniti stalna predvajanja filmov s komentarji, šole za starše, šole za življenje, seminarje in tečaje z različnih področij, aktualna predavanja v izobraževalnih središčih ter druge različne oblike, za katere bodo dani potrebni pogoji.

NA POTI V SOLO
Prva življenjska je doba minila, doba brezskrbnih otroških dni. Sedaj sem ti v torbico knjige zložila, pojdi sedaj, se v šolo mudi.

Napočila nova je doba življenja, v šolo boš hodil, si bistril glavo. Bodi marljiv in uči se pridno, sin moj, tudi temu dal boš slovo. Nauke vse v šoli sprejemaj in ne zavračaj njenih dobrot. Šola naj bo tvoj domov, saj ona popelje na življenja te pot. Zinka

Nesreča nikdar ne počiva

V zadnjih dneh so se zdravili ali se še zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci:
Škrjanc Jože, Zamušan 98 — padel je in si poškodoval desno nogo; Gabrijan Jakob, Starošinci 56 — nekdo ga je napadel in mu poškodoval levo roko in glavo; Bukovec Franc, Gomila 12 — stroj mu je poškodoval desno roko; Ljubec Ivan, Vinterovci 65 — padel je s hrške in si poškodoval levo nogo; Caf Matilda, Tomaž 23 — padla je in si poškodovala levo nogo; Lovrenčič Franc, Biš 46 — vrezal se je s koso v levo nogo; Emeršič Roman, Ptuj, Ob Grajeni 5 — pri delu si je poškodoval z nožem levo nogo; Rozman Katarina, Hum 27 — podrla jo je krava in ji poškodovala prsni koš; Jurkman Marija, Spuhlja 67 — zbodla se je na žebliju v levo nogo; Sitar Daniel, Kidričev 45 — padel je in si poškodoval koleno; Pošturič Kristina, Markovci 56 — zbodla se je na žebliju v levo nogo; Ambroz Ivan, Sp. Hajdina 18 — padla je in si poškodovala desno nogo; Kovarčič Ivan, Otok 258 — vrezal se je s koso v desno nogo; Bezjak Matija, Janeževci 15 — nekdo ga je napadel in mu poškodoval prsni koš; Vičovič Anton, Ptuj, Murkova 5 — padel je in si poškodoval ključnico; Macun Marija, Ptuj, Ob Dravi 1 — padla je in si poškodovala desno nogo; Macun Janez, Ptuj, Ob Dravi 1 — padel je in si poškodoval glavo in roko; Škoberl Pavla, Maribor, Tržaška 4 — padla je in si poškodovala levo nogo; Horvat Alojz, Lancova vas 71 — padlo mu je železo na desno nogo; Horvat Stanko, Hum 19 — nekdo ga je napadel in mu poškodoval telo; Petrovič Franc, Pavlovci 36 — nekdo ga je napadel.

ALI VESTE?

1. Kdo je avtor filmanega romana »Moby Dick«? 2. Kako se je imenoval Ojdipov oče? 3. Kdo je zgradil londonski Tower? 4. Kdaj je bil stražnik 2000 letinskih rudarjev? 5. Katero pristanišče v Italiji je dal zgraditi rimski cesar Ank? 6. Kdaj je bil izvršen provalatorski požig Reichstaga? 7. Kaj je raflezija? 8. Kako je umrl Petar Petrovič Njegoš? 9. V Prvi in Drugi svetovni vojni so se uporabili največ mitraljezi. Kakšnega tipa? 10. Kdo je sestavi prve logaritemske tablice?

1. Avtor filmanega romana »Moby Dick« je ameriški književnik Herman Melville (1819-1891). 2. Ojdipov oče je bil Leos, mitološki kralj v Tebah, ki je umrl od roke Ojdipovega sina. 3. London-

Študentska kronika

Počitnice se iztekajo. Kot našlaš nam je muhasto vreme za konec podarilo še nekaj lepih, toplih in sončnih dni, ki so kar najbolj pripravi za kopanje in sončenje. Se nekaj dni in odprla se bodo šolska vrata v osnovnih in srednjih šolah. Čez dober mesec pa bo tudi konec študijskih počitnic in treba se bo zopet vrniti v predavalnice in h knjigam.

Študentje se počasi vračajo s počitnic in pričenjajo misli na novo šolsko leto. Nekateri se pripravljajo na izpite v jesenskem roku, drugi se že odpravljajo v Ljubljano, nekateri so se v honorarnih službah, skratka, vsak po svoje preživlja zadnje dneve počitnic, ki tako hitro minevajo.

Sportniki-študentje še najbolj poživljajo študentsko dejavnost v Ptuj. V lanskem letu so se ukvarjali predvsem s košarko, letos pa so se posvetili mirnejši igri — odbojki. V preteklem tednu so odigrali povratno prijateljsko odbojkarstvo tekmo z ekipo TAP-a. Igra je bila lepa in dinamična, zmagali pa so študentje z rezultatom 3:1, čeprav so bili zaradi odhoda nekaterih dobrih odbojkarjev precej oslabljeni.

Preteklo nedeljo so se študentje udeležili športnega turnirja v Kidričevem z odbojkarstvo ekipo, ki je zasedla drugo mesto za igralci Impola iz Slovenske Bistrice. V prvi tekmi so igralci Impola z učinkovito igro odpravili igralce Aluminija, ki so delali vse preveč napak. Rezultat 2:0 v setih in razlika v točkah pa vsekakor je napad.

Ali Tower je zgradil Viljem Osvajač, 4. Stražnik okoli 2000 letinskih rudarjev v znak protesta proti nasilju fašistov je bil 2. marca 1921. 5. Četrtri rimski cesar, Ank je dal zgraditi italijansko pristanišče Ostia. 6. Izvršen požig Reichstaga se je izvršil 27. februarja 1933. 7. Raflezija je največja cvetica na svetu, ki raste na otokih Indijskega oceana. Veliki mesnat cvet meri en meter, v premeru in je težak do pet kilogramov. 8. Črnogorski pesnik Petar Petrovič Njegoš rojen leta 1813 v Njegoški v Črni gori je umrl leta 1881 na jetiki v Cetinju in je pokopan na Lovčenu. 9. V 1. in 2. svetovni vojni so se največ uporabljali mitraljezi tipa: Brownina, Maxim, Madsen, Vickers, Lewis, Hotchkiss in drugi. 10. Prve logaritemske tablice je sestavil škotski matematik John Napier (1550-1617).

Študentje se počasi vračajo s počitnic in pričenjajo misli na novo šolsko leto. Nekateri se pripravljajo na izpite v jesenskem roku, drugi se že odpravljajo v Ljubljano, nekateri so se v honorarnih službah, skratka, vsak po svoje preživlja zadnje dneve počitnic, ki tako hitro minevajo.

ne morejo prikazati boljše igre odbojkarjev Impola, ki so poslali v Kidričevu solidno moštvo, v katerem je sodelovalo nekaj igralcev mladinskega moštva, ki je bilo pred kratkim drugo na državnem prvenstvu, ostali pa so bili člani ekipe, ki je trenutno na drugem mestu v mariborski odbojkarški ligi.

V drugi tekmi so se srečali igralci Impola in ptujski študentje, ki so pričeli igro s precejšnjo tremo, saj je bila to prva važnejša tekma. Igra se je kmalu umirila in študentje so začeli uspešno ogrožati igralce Impola. Enkrat so bili v vodstvu prvi, drugi drugi, končno pa so za las zmagali igralci Impola z rezultatom 2:0 in majhno razliko v setih. Odločila je rutina. In kako so igrali študentje? Lepo, poznalo pa se je, da niso vigrani, kar se je odražalo predvsem v igri v polju, medtem ko so bili na mreži zelo učinkoviti.

V zadnji tekmi ki jo je ovirala vročina in utrujenost, so študentje premagali odbojkarje Aluminija z rezultatom 2:1 in

tako zasedli drugo mesto. Ta tekma je bila najslabša na turnirju, saj igralci Aluminija niso dosti pokazali, študentje pa se zaradi vročine tudi niso preveč trudili. Po prikazani igri je rezultat realen, lahko pa bil bil višji v korist študentov.

Po končanem turnirju so predstavniki prireditelja — Aluminija čestitili vsem ekipam, študentje pa so dobili za osvojeno drugo mesto posebno priznanje.

Študentje so sodelovali tudi v rokometni ekipi prireditelja Aluminija, ki je na turnirju rokometnih ekip osvojila prvo mesto pred Dravo in JLA-Ptuj. Čeprav je bila ekipa »na hitro« sestavljena, so se študentje dobro odrezali.

Sportno društvo Aluminij je dobro organiziralo in izpeljalo turnir. Ob koncu turnirja je z odličnim kosilom pogostilo vse sodelujoče športnike.

Ptujski študentje nameravajo v kratkem sami organizirati podoben odbojkarški turnir, na katerem naj bi sodelovalo več ekip. Za sedaj so to še samo načrti, upajmo pa, da jih bodo dosledno izpolnili. —zč

Iz programa RTV Ljubljana

NEDELJA, 3. SEPTEMBRA
6.00—6.30 jutranji pozdrav — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 6.30 Reklame. 6.40 Vedri zvoki. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 7.15 Partizanske koščice. 7.30 Radijski koledar in prireditelne dneva. 7.35 Zvočna mavrica. 8.00 Mladinska radijska igra. 8.53 Z orkestrom Andre Kostelanez. 9.00 Poročila. 9.05 Z zabavno glasbo v novi temi. 9.45 Franci Sturm: Pet malih skladov za klavir. 10.00 Se pomnite, tovariši... 10.30 Partizanske pesmi. 10.50 Nedeljska matineja. 11.40 Nedeljska reportaža. 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 1. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Za našo vas. 13.50 Koncert pri vas doma. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.15 Reklame. 15.30 Majhen mozaik melodij. 16.00 Igramo za vas. 17.00 Športno poljedilo. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Zabavni zvoki za vse. 21.00 Radijski koledar. 21.10 Življenjski romantičari. 4. oddaja. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sponzora za naslednji dan. 22.15 Plesna glasba. 23.00 Poročila. 23.05 Nočni operni koncert. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

PONEDELJEK, 4. SEPTEMBRA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.25—5.45 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.00 Lučka Kuretičova pri harfi. 11.10 Bilal Ar. 11.30 Ljubiteljem ponovka. 12.00 Nekaj skladb Borisa Kovarčiča. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Melodije za opoldne. 13.00 Radijski koledar.

Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Med kvintetom bratov Aysenik po gorenjski vokalni kvintet. 13.55 Gustav Charpentier: Vitis iz Italije. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Ponedeljkova panorama zabavnih melodij. 21.00 Simfonični koncert orkestra radia Leipzig. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sponzora za naslednji dan.

TOREK, 5. SEPTEMBRA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.10—5.30 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.00 Ljubljanski jazz ansambel. 11.15 Branje za vroče dni. 11.35 Bedrich Smetana: Furiant in drugi češki plesi. 12.00 Trio Rudija Bardortierja. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Melodije za opoldne. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Junakinja iz oper Giacomo Puccinija. 14.00 Vrtimo ploščo za ploščo. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Zbor RTV Zagreb. 20.30 Radijska igra — Arthur Miller: Lov na čarovnice. 21.30 L. M. Škerjanc: Elegija. 21.55 Zvočni kalcidioskop. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sponzora za naslednji dan.

SREDA, 6. SEPTEMBRA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.25—5.45 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.30

Deset minut iz naše beležnice. 11.40 Johannes Brahms: Madžarski ples. 12.00 Obvestila in zabavna glasba. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Melodije za opoldne. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 V narodnem tonu... 13.55 Tri skladbe za violino in klavir Slavka Mihečiča. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Majhna prodajalna plošč s povernkami in zabavnimi zvoki. 21.00 Koncert opernih melodij iz slovenskih oper. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sponzora za naslednji dan.

ČETRTEK, 7. SEPTEMBRA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.10—5.30 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.00 Zbor »Brajša Rašan« iz Pule. 11.15 Branje za vroče dni. 11.35 Sovjetska zabavna glasba. 12.00 Polke in valčki Borisa Franka. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Melodije za opoldne. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Zvonimir Cizelj: Prva simfonija. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Četrtekove večer mediacije pesmi in napoved. 20.45 Glasbena mediacija. 20.50 Literarni večer. 21.30 Albert Rausel: Paikova poliedna. Baletna sulta. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sponzora za naslednji dan.

PETEK, 8. SEPTEMBRA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.25—5.45 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sponzora za naslednji dan.

Časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.00 Zvoki iz domačih logov. 11.24 Petar Stojanovič: Trio za dve violini in violono. 11.40 Hollywoodski promenade orkester p. v. Carmen Dragona. 12.00 Slovenske narodne pevečice Ivica Mrak, spremila Avgust Stanko. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Klavir v ritmu. 12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Radijski dnevnik. 20.00 Majhna prodajalna plošč s povernkami in zabavnimi zvoki. 21.00 Koncert opernih melodij iz slovenskih oper. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sponzora za naslednji dan.

SOBOTA, 9. SEPTEMBRA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisani glasbeni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.10—5.30 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 12.00 Lovski kvintet nastopa. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Pihalni orkester ljudske mlade p. v. Rudolfa Stariča. 12.45 Havajski zvoki. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Pet pesmi Josipa Prochazke zapoje Miro Bratnik, vmes zapoje pevčice spremljevalce. Marjan Vodopivec sedem lastnih preludijev za klavir. 14.00 V vedrem tonu. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Domači uvod v prileten sobotni večer. 20.20 Radijska komedija. 21.00 Melodije za prileten konec tedna. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sponzora za naslednji dan.

DRŽAVE

udeleženke konference neblokivskih držav

Na beograjski konferenci neblokivskih držav, ki se bo začela 1. septembra t. l., bodo sodelovali poleg zastopnikov naše države tudi predstavniki Sudana, Tunisa, Združene arabske republike, Jemena, Afganistana, Alžira, Burme, Kambodže, Cejlona, Kube, Etiopije, Gane, Gvineje, Indije, Indonezije, Iraka, Libanona, Malije, Maroka, Nepala, Saudove Arabije, Somalije, Cipra in kot opazovalci predstavniki Brazilije, Bolivije in Ekvadorja.

Oglejmo si osnovne podatke o deželah — udeleženkah konference. SUDAN je dežela, ki leži ob gornjem toku reke Nil v Afriki. Neodvisnost je dosegla leta 1956. Šef države, ki meri 2.505.825 kv. km in šteje 10.250.000 prebivalcev, je Ibrahim Abud.

TUNIS je republika v severni Afriki od leta 1956. Šef države je Habib Burgiba. Država šteje 3.652.000 prebivalcev.

ZDRUŽENA ARABSKA REPUBLIKA je zveza Egipta in Sirije od leta 1958 dalje, šef države je Gamal Abdel Naser. Prebivalcev šteje 29.632 tisoč, ki živijo na 1.181.000 kv. km.

JEMEN je monarhija na bližnjem Vzhodu, ki je leta 1958 stopila v federacijo z ZAR, vendar pa je obdržala svojo ureditev. Šef države je kralj Ahmed bin Jahija Mohamed.

AFGANISTAN je azijska dežela Srednjega Vzhoda, ustavna monarhija s kraljem Mohamedom Zafirijem Šahom na čelu. Obsega 650.000 kv. km, in šteje 12.000.000 prebivalcev.

ALŽIR je dežela, ki je v boju za nacionalno neodvisnost s francosko kolonialno upravo. Vstaja se je začela leta 1954 in traja še danes. Šef časne alžirske vlade je Ben Jusuf Ben Keda. Alžir šteje 10.200 tisoč prebivalcev.

BURMA je federativna republika na Daljnem Vzhodu, ki je dosegla neodvisnost leta 1948. Šef države je U Vin Maung, predsednik vlade pa U Nu. Država obsega 678.000 kv. km in ima 20.457.000 prebivalcev.

Marxov in Engelsov trg v Beogradu

KAMBODŽA je parlamentarna monarhija na Daljnem Vzhodu, ki je dosegla neodvisnost leta 1954. Šef države je Norodom Sihanuk. Obsega 181.000 kv. km in šteje okrog 5 milijonov prebivalcev.

CEJLON je parlamentarna država od leta 1948. Obsega 65.000 kv. km površine in šteje 9.165.000 prebivalcev. To je otok v Indijskem oceanu. Šef države je Sirimavo Bandaranaike, edina predsednica države na svetu.

KUBA je republika, otok v morju med obema Amerikama. Šef države je dr. Osvaldo Dortikós, predsednik vlade pa dr. Fidel Castro. Šteje okrog 7 milijonov prebivalcev.

ETIOPIJA (Abesinija) je cesarstvo na višavju Srednje Afrike. Šef države je cesar Haile Selasie. Šteje 18.000.000 prebivalcev.

GANA je dežela ob atlantski obali, srednje Afrike, je republika. Neodvisnost je dosegla leta 1957. Šef države je Kwame Nkrumah. Šteje 6.700.000 prebivalcev.

GVINEJA je republika na atlantski obali srednje Afrike. Neodvisnost je dosegla leta 1958. Šteje 2.750.000 prebivalcev. Šef države je Sekou Toure.

INDIJA je republika na jugu Azije, ki je dosegla neodvisnost leta 1947, republika pa je postala leta 1950. Šef države je Radjendra Prasad, predsednik vlade pa Djavaharlal Nehru. Država šteje 392.440.000 prebivalcev, ki živijo na 3.126.000 kv. km.

INDONEZIJA je republika na otočju med azijsko in avstralsko celino, ki šteje 85.500.000 prebivalcev. Neodvisnost je dosegla leta 1945. Šef države je dr. Ahmed Sukarno.

IRAK je republika na Srednjem

Plastični material

Plastični materiali so sestavni del našega stoletja ravno tako, kot atomska energija in letala na reaktivni pogon. Industrija plastičnih materialov v svetu je zrasla v kratkem razdobju zadnjih 20 let. Danes je proizvodnja v tej veji industrije skoraj petnajstkrat večja kakor leta 1939.

Plastični materiali so danes važen faktor v industriji. V lanskem letu so samo v ZDA porabili 560 milijonov dolarjev za raziskave v pogledu uporabe plastičnih mas in nad 1000 mili-

jonov dolarjev za nove tovarne in naprave.

Vedno več sredstev odhaja za proizvodnjo in razvijanje plastičnih mas. Ugotovljeno je, da so zadnji in največji doprinos kemije v dobro človeštva. Če vrste novih materialov, ki v mnogih primerih prekašajo prirodne materiale, ki so najprimernejši za obdelavo: železo, baker, les, volno in mnoge druge. Plastični material ne bodo nikdar nadomestili teh materialov, pomagajo pa jih smotrneje uporabljati.

rabljati.

Plastični materiali proti drugim materialom

Plastične mase konkurirajo s kovinami, z lesom, s steklom, z volno, z bombažem, z gumo, in z drugimi proizvodi. Ne rjavijo, so dobri prevodniki, odporne so proti vročini in mrazu, lahko so trše od jekla ali mehke kot svila, lahko so prozorne kot steklo. Tekstil, ki so ga napravili iz plastične mase je trajnejši od tekstila iz prirodnih vlaken, razen tega jih je zelo lahko oblikovati.

Vzhodu z 6.538.000 prebivalci. Neodvisnost je dosegel leta 1956. Šef države je Abdul Karim Kasem.

LIBANON je republika na bližnjem Vzhodu, ki je dosegla neodvisnost leta 1944. Šef države je Fuat Šehab. Šteje 1.550.000 prebivalcev.

MALI je republika, ki leži med Alžirjem in Gvinejo. Neodvisnost je dosegla leta 1960. Šef države je Modibo Keita. Šteje 3.700.000 prebivalcev.

MAROKO je kraljevina v severni Afriki, neodvisna od leta 1956. Šef države je kralj Hasan II. Šteje 10.000.000 prebivalcev.

NEPAL je monarhija v himalajskem gorskem masivu, med Indijo in Kitajsko. Neodvisna od l. 1923. Šef države Mahandra Bir Bikram. Ima 8.500.000 prebivalcev.

SAUDOVA ARABIJA je monarhija na polotoku med Afriko in Azijo. Šef države je kralj Saud. Šteje 7.000.000 prebivalcev.

SOMALIJA je republika na vzhodnem obrežju srednje Afrike. Neodvisna od leta 1960. Šef države je Aden Abdulah Osman. Šteje 2.000.000 prebivalcev.

CIPER, republika na sredozemskomorskem otoku. Neodvisnost je dosegel leta 1959. Šef države je nadškof Makarios. Ima 526.000 prebivalcev.

100 NAČINOV uporabe

Pred dvajsetimi leti so poznali potrošniki samo nekaj proizvodov, ki so bili izdelani iz plastične mase. Tak proizvod je bil na primer nalivno pero ali telefonski aparat. Pozneje se je pojavilo plastično vlakno (nylon), ki je izzvala senzacijo. Najprej so ga uporabljali za ženske nogavice. Danes pa ga uporabljajo za mnoge proizvode: v obliki tkanine za oblačila, kot krtače, preproge. Nylon uporabljajo za izdelovanje osl in zobatih koles. Uporaba takšnih plastičnih materialov se povečuje danes na vseh področjih, da tega ni mogoče niti našteti. Naj omenimo samo fotografske filme, material za izolacijo, lepilo, obloge kovin, obloge za pod, držaje za orodje, police v hladilnikih, posode za akumulatorje, materiale za obdelovanje krzna, okvirje za očala, avtomobilske dele, plastične posode za jedila, umetne zobe, tekoče trake itd. itd.

V avtomobilski industriji, kjer vlada velika konkurenca v pogledu uporabe materialov ne da bi bila pri tem žrtvovana kvaliteta, uporabljajo danes že povprečno po 9 kg plastičnih mas na eno

vozilo. Novi material, ki ga sedaj preizkušajo, da bi ga koristno uporabili pri proizvodnji avtomobilov, je teflon, derivat fluorita in ogljika.

Njegova površina je tako gladka, da os, ki so z njim obložene, sploh ni potrebno namazati. Avtomobil, katerega osi so prevlekle s tem materialom, je prevozil že 128.000 kilometrov, vendar se še nikjer ne pozna na oseh, da bi že bile uporabljene. Poleg tega uporabljajo plastične mase za izdelavo vodovodnih cevi in za druge podzemeljske instalacije. Seveda je v tem pogledu velikega pomena razlika v stroških, ki so potrebni za izdelavo določenih predmetov. Dejstvo je, da so izdelki iz plastičnih materialov cenejši.

Dopisujte v

PTUJSKI TEDNIK

INTERPOL

organizacija 42 narodov proti mednarodnim zločincem

Interpol je organizacija, ki povezuje policijske ustanove 42 dežel. Centrala te organizacije je v Parizu. Ta vsklajuje delo posameznih policijskih organizacij dežel — članic v boju proti vse večji nevarnosti, ki jo predstavljajo za človeško družbo mednarodni zločinci. Vsakodnevna poročila o potovanjih zločincev prihajajo iz uradov Scotland Yarda, francoske »Sûret nationales«, italijanske »Questure« in centralnih policijskih ustanov v Ameriki, Carigradu, Atenah, Sidneyu in Rangoonu. Kartoteka Interpola vsebuje podrobne podatke o nad 80.000 goljufih, ponarejevalcih denarja, trgovcih z mamili, tihotapeh, razbojnikih in morilcih s celega sveta, ki so se ukvarjali s kriminalno dejavnostjo v več kakor dveh državah. Ti stalno spreminjajo svoja mesta in si nabavljajo lažne potne liste ter operirajo zdaj na tem, zdaj na drugem kontinentu. Interpolu uspe ujeti celo tiste, ki se je zanje zdelo, da jih ne bo mogoče nikdar ujeti.

Zahvaljujoč obvestilom, ki jih posreduje Interpol, se čisto dogaja, da pripravijo policija na drugem koncu sveta zaslediti, v katero bo padel mednarodni zločinec, še preden bo posumil, da ga sploh zasledujejo.

Dogaja se, da kakšen zločinec, ki ga spremlja Interpol, dolgo prikriva svojo sled ko prehaja iz države v državo, vendar ima pariška kartoteka dober spomin. Pred maroško obalo je pozni 1958 utonila britanska jachta. Med rešenimi mornarji je bil tudi neki Avstrijec, Walter Praksmaier. Policijskemu inspektorju Rabata, ki je preiskoval zadevo s potopitvijo jachte, se je zdel sumljiv. Z izgovorom, da gre za zdravniški pregled, mu je odvzel prstne odtise in ga zadržal. Avstrijec je bil popolnoma brezbržen, ker nikakor ni verjel, da bi kdo mogel v maroškem mestu o njem karkoli vedeti.

V naslednji uri je uslužbenec Interpola v Parizu dal pooblastilo, da se mornarja aretirata. List iz kartoteke je pokazal istovet-

nost prstnih odtisov z odtisi, ki jih je poslal inspektor: bilo je odkrito, da je Walter Praksmaier dejansko Manfred Lentner, ki ga zasleduje berlinska policija zaradi umora neke ženske v letu 1948, avstrijska policija je zaradi tega, ker je pobegnil iz zapora, ki se je v njem nahajal, zaradi goljufij in dvoženstva. Trikrat je spremenil ime, vendar je Interpol vse te spremembe zabeležil. Lentnerja so predali avstrijskim oblastem, da bo odslužil svojo zaporno kazen in da ga bodo potem predali nemški policiji, kjer bo odgovarjal za uboj. Ta nikakor ni mogel razumeti, kako so ga mogli ujeti.

Preprečevanje zločinov je prav tako važno kot prijemanje zločincev. Kadar koli kakšen mednarodni zločinec potuje preko državne meje, je Interpol o tem obveščen in da takoj ustrezni državi podatke o zločincu: fotografijo, osebni opis, prstne odtise, ter pripombo. Osebo je treba spremljati neopazno, vendar zelo skrbno.

Neki ameriški gangster je pred kratkim odpotoval na dolgo potovanje po Sredozemlju z velikimi načrti. Mamila v Ameriki gredo vedno bolj v denar, a ponarejeni dolarji, redka zdravila in drugo blago za črno borzo se dobro vnovčuje v inozemstvu. Kot tajni poslanec močne gangsterske organizacije iz Chicaga je bil pooblaščen skleniti pogodbo z lopovsko bratovščino v inozemstvu v povečanju te trgovine. Potovanje je poteklo, kakor si je lahko samo želel in tako se je vrnil in obvestil svojo tolar o uspešno opravljenem »posluhu«. Zarotniki so se veselili, ne vedoč, da njihov poslanec ni šel za trenutek odšel osem police. Zbrana poročila niso samo pripomogla k preprečitvi načrtov gangsterske tolpe in Chicaga, temveč tudi k temu, da so pozneje polovili določeno število oseb, ki so pripadale mednarodni tolpi.

Po drugi svetovni vojni je bilo mnogo ponaredb dolarjev, svi-

Pri nas v Slovenskih gorah, Haložah ter okoliških krajih si skoraj ne moremo zamisliti jeseni brez svoje posebnosti: nekoliko miljeje topline, barvitosti narave in kar je še posebno važno, brez klopotev, ki so prvi in vsekakor tudi najzanimivejši oznanjalci jeseni.

Klopotec! To je po svoje zanimivo in skoraj čudovito roptalo, ki so ga tu in tam poznali že naši davni predniki in se je od njihove dobe ohranil vse do danes. Sicer je v davnih časih služil še za marsikaj drugega, tako na primer za odvracanje ptic od žlahtnih pridelkov na poljih in drugod.

Nekoč, še pred vojno, so se z izdelavo klopotev mnogo ukvarjali predvsem fantje, tu in tam pa tudi še starejši možakarji na vasi in so celo med seboj tekmovali, kdo bo napravil večjega, močnejšega, zanimivejšega itd. Nekoč izdelovali klopote, je bila svojevrstna posebnost in veselje, do čim je danes vse to vsled modernega in motoriziranega življenja odpadlo, oziroma šlo v pozabo, kakor gredo marsikatero druge lepe navade. Danes je namreč edino zaželeno sredstvo za razvedrilo moped, motocikl ali avto. To pa se bo še pospešilo, čim bolj svet hiti k avtomatizaciji in v modernu življenje. Vendar naj pripomnim, da navade podedelja še ne bodo šle tako hitro v pozabo, ker so še ljudje, ki se bavijo še z običaji iz preteklosti.

Res je prijetno poslušati, kako donek prek hribov lesene zvočnice velikih

in manjših klopotev v svojem enakomernem štiril ali šest in tudi osem osminkem taktu svoj klomp-klomp-klomp in nekateri manjši kot bi neprestano regljali svoj ver-ver-ver. Ponekod sem videl tudi že na nekaterih klopoteh mesto deske-zvočnice koso, zvonce ali drugo železo, ki je donelo in

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

in manjših klopotev v svojem enakomernem štiril ali šest in tudi osem osminkem taktu svoj klomp-klomp-klomp in nekateri manjši kot bi neprestano regljali svoj ver-ver-ver. Ponekod sem videl tudi že na nekaterih klopoteh mesto deske-zvočnice koso, zvonce ali drugo železo, ki je donelo in

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje.

Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

trebni le mizarska žaga, obličja za luknjanje. Vem, da si klopotec ne bo šel nihče delat po mojem opisu, pa še kak oster nož in sveder vendar bi pripomnil le to, da je klopotev vsako leto manj. Dobro se še spominjam iz svojih otroških let, da je bilo v mojem roistnem

jaški klopotec, na katerem smo si vsi mimoidoči z veseljem ogledovali skupino koloplesalcev, plesni pari in hačoškega putarja, kako se je sukal okrog plesalcev, muzikanta na trobento in vrh vseh je bil še telovadec, ki je uprizarjal vse mogoče kretnje. Klopotec je bil specialno izdelan in se je premaknil že v majhnem vetrču, njegov glas smo pa poslušali po uro hoda daleč in še več. Zal se je pred leti v silnem viharju pokvaril in ga za zagledal mnogi ljubitelji močnega pogrešajo. Marsikateri mimoidoči potnik si ga je skril v svojo fotografsko kamero in odnesel kdo ve kam.

Ravno po klopoteh slovijo slovenjgorški in haloški hribi in vinogradi, kakor tudi bližnji ravninski predeli kot turistično zanimivi, ker so svojevrstna posebnost za mnoge turiste, predvsem tuje. Zato je opravičena škoda, da je klopotev vedno manj.

Upati je sicer, da bo k izdelavi klopotev pristopil vsaj tu in tam še kak možakar in fant, predvsem v vinogradniških predelih, zlasti bi pa temu morale posvetiti več pozornosti ustrezne gospodarske organizacije. Nikjer ni rečeno, da ne bi mogel klopotec prispevati k turistični dejavnosti, le znajti se je treba!

Upajmo, da se bo tu in tam pojavil še kak klopotec, morda kje v kakem sodobno urejenem, novejšem vinogradu in zapel pesem o prijetni jeseni.

Bezjak Jože

Satelit nad Ptujem

V petek, 25. avgusta t. l., okrog 20. ure in 30 minut je skupina dr. zaviljanov pred gostilno »Beli križ« v Ptujju imela prioznost opazovati pot neugotovljenega satelita na ptujskem nebu. Satelit je priplaval iz severozahodne smeri ter izginil na jugovzhodu dokaj svetlega poletnega nočnega neba.

Satelit je bil velikosti srednje velike zvezde in podobno osvetljen ter je sorazmerno počasi ubiral svojo pot. Opazovalci so lahko opazovali njegovo potovanje kakšni dve minuti, kar pomeni, da poteka njegova pot precej visoko nad zemeljsko površino, če upo-

stavamo, da prepotuje v vsaki sekundi najmanj 11,3 km.

Samo sto tisoč

Na procesu proti Adolfu Eichmannu v Jeruzalemu je prišla na dan tudi ta podrobnost: po znamenitem atentatu na Hitlerja 20. julija 1944 je Eichmann izjavil: »Potrebna je čistka. Pred zid naj pride pol milijona Nemcev! O tej izjavi je imel državni tožilec pismen dokument. Na vprašanje, kaj ima pripomniti v svojo obrambo je Eichmann odgovoril: »Nisem dejal pol milijona, temveč samo — sto tisoč!«

Objave in oglasi

ORVESTILO

VAJENCEM OBRATNE SOLE V PTUJU

Zaradi reorganizacije Vajenske šole za razne stroke v Ptuj sporočamo, da se bodo šolali odslej vajenci kovinske stroke v Vajenski šoli za lesno stroko v Ptuj. Trg svobode. Tam se osnuje posebno strokovno izobraževalno središče. V šolo bodo vajenci poklicani pismeno.

Vajenci oblačilne in soboslikarske stroke so od 1. 9. 1961 prešolani v ustrezne specializirane strokovne šole v Maribor. K pouku bodo posamezniki posebej poklicani.

Ravnateljstvo

DIJAKOM EKONOMSKE IN ADMINISTRATIVNE SOLE V PTUJU

Dijakom Ekonomske srednje šole in Administrativne šole v Ptuj sporočamo, da se premostijo šolski učni in upravni prostori s pričetkom šolskega leta 1961-62 v zgradbo v Raičevi ulici.

Ker gradbena dela za preureditev šolskih prostorov ne bodo zaključena do pričetka rednega pouka, dne 5. 9. 1961, bo prišel redni pouk v predeljek, 18. 9. 1961, ob 8. uri. V kolikor bodo nujne še kakšne spremembe v zvezi s pričetkom rednega pouka, zasleduje obvestilo v »Ptujskem tedniku«.

Uprava in tajništvo posluje od 1. 9. 1961 že v novih prostorih, pritičje desno.

Ravnateljstvo

VAJENCEM TRGOVSKE SOLE

Zaradi gradbenih del pri preureditvi šolskih prostorov javljamo vajencem, da bo pričetek rednega pouka v soboto, dne 23. septembra 1961, ob 8. uri.

V prvo skupino, ki bo imela pouk do 23. januarja 1962, se javijo vsi vajenci, ki se vpisujejo letos v I. razred in vajenci II. razreda, ki so posečali v preteklem šolskem letu I. c razred.

Ravnateljstvo

ROJSTVA, POROKE IN SMRTI na matičnem območju Ptuj

ROJSTVA

Dečke so rodile: Marija Smigoc, Majšperk 17 — Mirana; Marija Lovrenčič, Grajski vrh 12 — Branka; Ana Šilak, Ptuj, Muršičeva 5 — Vladimir; Marija Kranjčič, Zabovci 27 — sina; Ana Hofman, Obrež 94 — Karla; Andjela Furjan, Kolarevec 59 — Franca; Kristina Skela, Dobrina 65 — Milana; Kristina Ribič, Zlatolice 87 — dečka; Venčeslava Kacijan, Skrblje 5 — Venčeslava; Marija Knaflič, Lovrenc na Dr. p. 121 — Franca; Jožica Jaušovec, Ormož — Zlatka in Renato.

ZAHVALA

Ob nepopravljivi krivici in krutem udarcu usode, ki nam je iztrgala v najlepši mladosti našo srčno dobro, ljubo hčerko edinko

Irmu Urek

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so jo v tako lepem številu spremljali na njeni zadnji poti in ji darovali prekrasno cvetje in vence; pevskega zboru pod vodstvom tov. Jožeta Gregorca, mestni godbi, č. duhovščini in g. prostu Greifu za ganljivo slovo ob odprtem grobu. Nadalje se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so nam ustno ali pismeno izrazili sožalje in sočustvovali z nami. Posebno zahvalo pa smo dolžni tov. Anici Langus, Marti Peček in družini Kampuš iz Maribora za humano skrb in požrtvovalnost v najtežjih dneh našega življenja.

Vsem še enkrat: iskrena hvala!

Zalujoci: ata, mama, brat Tone z družino in drugo sorodstvo

Mestni vrh pri Ptuj, dne 30. avgusta 1961.

Nižja glasbena šola Ptuj

VPISOVANJE

v Glasbeno šolo z ašolsko leto 1961/62

Vpisovanje starih učencev bo 1. in 2. 9. 1961 od 9-11 ure in od 14-16 ure

Sprejemni izpiti novincev bodo 5. 9. 1961 od 9-11 ure in od 14-16 ure.

Vpisovanje sprejetih novincev bo 7. 9. 1961 od 9-11 ure in od 14-16 ure.

Vpisujemo v naslednje oddelke: klavir, violino, violončelo, kontra bas, trobila in pripravnik. V pripravnik sprejemamo učence I. in II. razreda osnovne šole ter predšolsko decu od 6 leta dalje.

Ravnateljstvo

Stanovanja

STAREJŠI UPOKOJENEC išče starejšo upokojenko s stanovanjem za skupno gospodinjstvo. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO SOBO iščem za takoj. Marina Jurca, učiteljica, šola Breg.

Prodaj

POLOVICO DVOSTANOVANJSKE HIŠE prodam. Albin Hriberšek, Ptuj, Rabelčja vas 17.

ELEKTROMOTOR Z VODNO ČRPALKO za hišni vodovod in kuhinjsko kredenco ugodno prodam. Rado Korošec, Ptuj, Trate 16.

PRODAMO osebni avtomobil »Skoda«, pet sedeži, letnik 1954, v brezhibnem stanju, registriran za leto 1961, najboljšemu ponudniku. — Prednost imajo državna podjetja in ustanove, po 10. septembru pa ne glede na sektor. Ogled avtomobila v Gasilskem domu Ptuj vsak dan. — Občinska gasilska zveza Ptuj, Lackova št. 11.

MOTORSKO KOLO znamke Norton prodam. Feguš, Ptuj, Seljska cesta 1.

TRI 300-LITRSKE SODE, dobro ohranjene, prodam. Gostilna »Rozika«, Ptuj.

OSEBNI AVTOMOBIL znamke »Hanomag« ugodno prodam. Marjan Strmšek, Ptuj, Ob Dravi 3.

Deklice so rodile: Barbara Turk, Kungota 24 — Vilmo; Kristina Pauko, Placar 15 — Marijo; Zofija Polanec, Janežovski vrh 45 — Zofijo; Ana Rakuš, Medričnik 15 — Marijo; Angela Kolarič, Ljutomer — Senjo; Ljudmila Arnuš, Spuhlja 11 — Marjanco; Katica Gegič, Kidričevo 14 — Dušan; Katarina Emeršič, Majski vrh 35 — Marijo; Ana Golirač, Hrastovec 120 — Olgo; Ana Župančič, Ptuj — Karmen; Cirila Purg, Lešje 21 — Brigito; Marija Kolarič, Nova vas 31 — Marico.

POROKE

Poroke: jih ni bilo.

SMRTI

Umrl je: Janez Drevenšek (1910), Škole 1 — umrl je 25. avgusta 1961.

OPREMLJENO SOBO oddam dvema študentoma. Naslov v upravi.

HIŠO Z 80 ARI ZEMLJE (vrta in sadovnjaka) prodam. Otilija Privšek, Markovci, Bukovci št. 123.

GOSPODINJSKO POMOČNICO k štiričlanski družini v Ptuj iščem. Naslov v upravi lista.

Izgubljeno

DEŽNI PLAŠ je bil najden. — Naslov v upravi.

Tržne CENE

na dan 30. avgusta 1961
POVRTNINA: jedilne buče 30—40 din; čebula 50—60; fižol luščen, nov 60—80; stročni fižol 40—60; novi krompir 18—20; cvetača 80; kumare 30—50; kumare za vlaganje 60—80; mlado korenje 50—80; paprika 50—60; paradižniki 30—40; peteršilj 60—70; rdeča pesa 40—50; česen 140—160; solata endivija 50—70; solata v glavah 80—90; špinaca 100; kislo zelje 50; zelje v glavah 25—30; ohrovt 40—50; huda paprika 100.

SADJE IN SADEŽI: breskve 50—80; grozdje 120; hruške 40—60; jabolka 40—60; sveže gobe 250; hisičke 100; slive ringlo 50; razne slive 30—40 din.

ZITARICE IN MLEVSKI IZDELKI: ječmen 40; pšenica 40.
MLEKO IN MLEČNI IZDELKI: surovo maslo 500—600; mleko 40; smetana 200; sir kom. 50—90 din.
PERUTNINA IN JAJCA: jajca 18—20; piščanci par 500—800; kokoši 500—700 din.

MAŠCOBE: zaseka 300 din. Cene so mišljene po kg, paru in komadu.

KINO

Mestni kino Ptuj

predvaja od 1. do 3. septembra t. l. francosko-italijanski barvni film »NOČI LUKRECIE BORGIE«

KINO

ORMOŽ

predvaja 2. in 3. septembra t. l. sovjetski barvni film »DVOBOJ«; 6. in 7. septembra t. l. jugoslovanski film »VLAK BREZ VOZNEGA REDA«.

Kino »Kidričevo«

predvaja 2. septembra t. l. ameriški barvni film »CLOVEK, KI JE PREVEČ VEDEL«; 6. septembra t. l. francosko-italijanski film »NEDOSEGLJIVI SEN«.

Komisija za sprejemanje in odpuščanje delavcev in nameščenec pri Strojnih delavnicah OZZ Ptuj razpisuje mesto

strojepiske

Pogoji: končana administrativna šola ali strojepiska z večletno prakso v strojepisju in administraciji.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po pravilniku o nagrajevanju po učinku.

Pismene ali osebne ponudbe v sekretariatu podjetja do 15. septembra 1961.

STROJNE DELAVNICE OZZ PTUJ

Razpis

Po členu 21. zakona o javnih uslužbencih (Uradni list FLRJ, št. 53/57)

r a z p i s u j e

Komisija za uslužbenske zadeve pri ObLO Ptuj za Zavod za prosvetno in pedagoško službo v Ptuj naslednja delovna mesta:

- DIREKTOR ZAVODA**
pogoji: visoka strokovna izobrazba z najmanj deset let prakse v prosvetni službi.
- DVEH SVETOVALCEV ZA OSNOVNE SOLE**
pogoji: višja ali srednja strokovna izobrazba z najmanj deset let prakse v prosvetni službi.
- ENEGA SVETOVALCA ZA IZOBRAŽEVANJE UČNEGA OSEBJA IN DRUGIH ODRASLIH**
pogoji: višja ali srednja strokovna izobrazba in najmanj deset let prakse v prosvetni službi.
- ADMINISTRATIVNE MOČI**
pogoji: administrativna ali ekonomska srednja šola ali druga ustrežajoča šola z nad tremi leti prakse.

Prošnje je kolkovati s 50 din državne takse in priložiti osebni oziroma strokovni življenjepis ter jih vložiti na ObLO Ptuj do 20. septembra 1961.

RAZPIS

Komisija za sprejemanje in odpuščanje delavcev pri Tekstilni tovarni in barvarni v Ptuj, Rajspova 13, razpisuje delovno mesto

obratnega električarja

Pogoji: kandidat mora imeti strokovni izpit in mora biti vojaščine prost.

Interesenti naj se oglašijo takoj v upravi podjetja.

V počastitev 20-letnice vstaje slovenskega naroda in 10-letnice ustanovitve športnega društva Aluminij v Kidričevem, je bilo 27. avgusta t. l. v Kidričevem športno srečanje v več panogah.

V odbojki so se pomerile tri ekipe: ob sodelovanju Impola iz Slovenske Bistrice, PAK-a (Ptuj) skega akademskega kluba) iz Ptuja in domačega Aluminija. Ekipe so bile zelo izenačene, kar je bil vzrok ostrim bojem, ki jih je zelo ovirala huda vročina.

Impol : Aluminij 2:0 (15:9, 15:12)

V prvem kolu se je pomerila ekipa Impola z domačim Aluminijem. Gostje so pokazali mnogo zrelejšo igro (so v matiborske podzvezi na drugem mestu). Zelo

Vnuk Roman postavil nov državni rekord v letenju z jadralnim letalom

Pred nekaj dnevi se je vrnil s prakse študent Roman Vnuk, ki se je ob šolskih počasnica mudil v Vrhu. Zraven svoje prakse se

Novi darovalci krvi

Dne 22. 8. 1961 se krvodajalci iz Trnovske vasi niso odzvali našemu vabilu. V silo smo kljicali darovalce iz Ptuja in so se prijavili: Petek Francka, Tekmec Ignac, Belovčič Olga, Veselič Matilda, Zavec Marija, Senčar Ludvik in Bagar Feliks.

Dne 24. 8. 1961 so darovali kri krvodajalci iz Vidma. Bili so: Vrtič Vilka, Duh Avgust, Ropič Alojz, Hvalec Martin, Hvalec Alojz, Kmetec Rudolf, Maroh Marija, Duh Marija, Kozel Katca, Pernek Marija, Kmetec Ivana, Sedlašek Anica, Hvalec Anica, Vindovič Milica, Kmetec Ana, Duh Terezija, Skrbinek Katarina, Rotvajn Amalija, Gabrovec Jožefa, Kirbiš Nežka, Muzeš Štefica, Vindiš Marija, Lesjak Marija, Novak Štefica, Širovnik Marija, Jurenc Liza, Hvalec Franc in Širovnik Slavica.

Javila sta se še: Kustar Antonija in Bauman Jernej.

Vsem darovalcem in organizatorjem lepa hvala!

Splošna bolnišnica Ptuj
Rdeči križ Ptuj

ŠPORT

Tekmovanje ob 10. letnici „Aluminija“

so obvladali prstno tehniko, dočim so bili pri mreži nekoliko slabši. Aluminij se je predvsem s požrtvovalno igro obranil hujšega poraza.

Impol : Pak 2:0 (15:12, 15:12)

Ekipi sta bili povsem izenačeni, včasih je bila ekipa študentov boljša (ta primer je bil vselej v

začetku). Proti koncu vsakega seta pa jim je zmanjkalo sapa in so gostje zaradi večje rutine pobrali izkupicek. Poraza je bil kriv tudi nespornost v polju, kar je demoraliziralo ekipo.

Pak : Aluminij 2:1 (15:12, 15:15, 16:14)

Ekipa PAK-a je nekoliko podcenjevala domačine, kar bi se ji skoraj maščevalo, ker je morala odigrati tri sete, preden je zmaga. Domačini so zopet pokazali izredno bojevitost, gostje pa dobro igro v polju in pri mreži.

Ob koncu turnirja je sprejel prvoplasirani lep počal, ostala pa lični plaketi v spomin na jubilejni turnir.

Namizni tenis

V tekmovalstvu v namiznem tenisu so prav tekmoval tri ekipe. Favorit je bil domači Aluminij, sodelovali pa sta tudi ekipi ptujске Drave in JLA iz Ptuja.

Posamezni rezultati:

Drava (Ptuj) : Aluminij 0:5

Domačini so bili vsaj za razred boljši od nasprotnika, ki mu ni uspelo osvojiti niti niza.

Drava : JLA 5:1

Tudi v tem dvoboju se je poznala razlika in Drava je zlahka odločila dvoboj v svojo korist.

Aluminij : JLA 5:0

Ponovilo se je isto kot z Dravo, ker so bili domačini nenadkriljivi ter so brez izgubljenega seta osvojili prvo mesto in z njim prehodni pokal.

M.

Neuspešen start rokometashev Drave

V nedeljo, 27. avgusta, je bil v Kidričevem rokometni turnir v čast 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov in v čast 10-letnice obstoja SD »Aluminij« Kidričevo. Poleg rokometnega turnirja so bile na sporedu še druge športne manifestacije v nogometu, namiznem tenisu, odbojki in atletiki. Najuspešnejši so bili v generalnem plasmanu domačini. Pred nedavnim je bila v Kidričevem formirana rokometna sekcija v sklopu SD »Aluminij«, ki je na turnirju prestala svoj ognjeni krst. Ekipo sestavljajo predvsem igralci, ki so zaposleni v Tovarni gline in aluminija in ki so pred nekaj leti igrali v vrstah RK Drave v Ptuj. Vendar imajo tudi nekaj novih igralcev, ki so prišli iz drugih klubov. Zelo žalostno je bilo, da v športnem središču, kakršno je Kidričevo, do nedavnega niso imeli tudi rokometne ekipe, kajti v tem primeru sploh ne moremo govoriti o kakih finančnih težavah ali o kakih drugih zapreki. Upamo, da bo novoustanovljena rokometna sekcija žela podporo občinstva in imela uspehe tudi na rokometnih igriščih.

Izidi rokometnega turnirja:

Aluminij—Drava 21:21 (14:9)
Pred tekmo je bila Drava absoluten favorit, vendar so dogodki na igrišču pozneje pokazali drugače. Ze prve minute igre so potekale v premoči domačinov, ki so zlahka dosegli ne-

kaj golov prednosti. Toda gostje se niso preveč trudili, da bi dosegli spremembo rezultata, prav nasprotno, domačinom so pridno pomagali z začetniškimi napakami, kar so domačini izkoristili, da so razliko še povečali.

Drugi polčas pa so se gostje le prebudili. V končnem finišu so nadomestili zamujeno in bi se tekma prav gotovo končala v njihovo korist, če ne bi potekel čas. Tekma je nekoliko izgubila na dinamičnosti zaradi silne vročine. Najboljši igralec na igrišču je bil Marciuš, ki je kot gost neustopal za domačine.

Drava—JLA 23:17 (14:6)

Drava je bila skozi vso igro boljše od nasprotnikov in je brez težav zmaga.

Aluminij—JLA 28:15 (10:8)

Tekma je bila za Aluminij odločilna, saj bi jim zmaga in boljši količnik od Drave zadostoval za prvo mesto in s tem za osvojitve pokala. Prvi polčas so se vbojaki zelo uspešno upirali domačinom, vendar jim je pozneje posla kondicija in vztrajni domačini so si zelo izboljšali količnik in tako zasedli prvo mesto.

Aluminij 2 1 1 0 0 49:36 3
Drava 2 1 1 0 0 44:38 3
JLA 2 0 0 2 32:51 0

Najboljši strelec turnirja je bil Marciuš (Aluminij) s 27 goli, drugi je bil Širovnik (Drava) s 17, tretji pa Slepčević (JLA) s 15 zadetki.

Člani sindikata

Delavski klub Ptuj vas vabi, da si v dneh zasedanja zgodovinske beograjske konference nevezanih držav, ogledate televizijske oddaje RTV Ljubljana in RTV Beograd.

Od 1. septembra 1961 do zaključka konference, bo RTV Ljubljana oddajal, vsak dan v srbohrvaščini in to:

ob 15. uri montažno oddajo o dopoldanskem delu konference in ob 22. uri montažno oddajo o popoldanskem delu konference.

Montažne oddaje bodo obsegale kratke ilustrativne posnetke govorov šefov posameznih delegacij, osnovno vsebino njihovih govorov, razne izjave delegacij, intervjuje in tiskovne konference.

Direktni prenosi s konference bodo posredovali začetek beograjske konference 1. septembra. Med 1. in 5. septembrom bo prenos govora tovariša Tita na beograjski konferenci in zaključek konference.

Med konferenco bomo v večernih urah tudi predvajali dokumentarne filme o potovanju tovariša Tita po prijateljskih afriških državah. V času konference bo v Delavskem klubu dvojje ali več predavanj o pomenu konference in o afriških državah.

Ker vlada med članstvom sindikalnih podružnic izredno veliko zanimanje za spremljanje konference, bo v času njenega trajanja dvorana Delavskega kluba urejena za spremljanje televizijskih oddaj, predvajanje filmov in predavanja. Sejna soba in prostor na odru, pa bo v tem času na razpolago za čitanje časopisov, revij, granje šaha, razgovore in podobno.

S tem v zvezi obveščamo izvršne odbore sindikalnih podružnic, da naj za člane sindikata in njihove družinske člane, ki si želijo ogledati televizijske oddaje, dvigajo dnevno na Občinskem sindikalnem svetu Ptuj vstopnice, ki so za člane sindikata in njihove družinske člane brezplačne.